

รายงานประจำปี ๒๕๖๐

ANNUAL REPORT 2017

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

รายงานประจำปี ๒๕๖๐ ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยการรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติราชการของสำนักตรวจสอบภายใน ตามแผนการตรวจสอบประจำปี ๒๕๖๐ พร้อมทั้งหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐

หวังว่าข้อมูลผลการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายใน จะเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานที่จะนำข้อมูลไปใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้ถูกต้องต่อไป

สำนักตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

หน้า

➤ ข้อมูลพื้นฐาน ของสำนักตรวจสอบภายใน

◆ วิสัยทัศน์ พันธกิจ	๑
◆ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ของสำนักตรวจสอบภายใน	๑
◆ กรอบคุณธรรม ของสำนักตรวจสอบภายใน	๕
◆ แผนภูมิโครงสร้างอัตรากำลัง	๖
◆ แผนภูมิโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน	๗
◆ ข้อมูลงบประมาณที่ได้รับประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐	๘
◆ แผนการตรวจสอบประจำปี รายละเอียดขอบเขตการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานอื่น พ.ศ.๒๕๖๐	๙

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (ข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบภายใน)

➤ ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๑

◆ การตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ	๑๓
◆ การตรวจสอบงบเดือน และใบสำคัญคู่จ่ายสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร	๑๕
◆ การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน	๑๙
◆ การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน	๒๔
◆ การตรวจสอบงบการเงินกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๒๘
◆ การตรวจสอบการเงินบัญชี ระบบ GFMIS และติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน	๒๙
◆ การตรวจสอบการบริหารงานการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติของ Single Command	๔๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
➤ ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๒	
◆ การตรวจสอบการดำเนินงาน กิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร	๔๓
◆ การตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่	๔๗
◆ การตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง มาตรการส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙	๕๐
◆ การตรวจสอบการดำเนินงาน กิจกรรมบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม	๕๕
➤ ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน ๓	
◆ การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพิกหนีเกษตรกรรายย่อย และประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร	๕๘
◆ การตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/ เกษตรอินทรีย์	๖๒
◆ การตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมการจัดงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน	๖๘
➤ สนับสนุนการดำเนินงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐	๗๓

สำนักตรวจสอบภายใน

สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการตรวจสอบ การให้คำปรึกษา แนะนำแก่ส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๔ กรม และหน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร ต่างประเทศ ๗ ประเทศ ๓ ฝ่าย และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ค.ต.ป.กษ.)

วิสัยทัศน์ (VISION)

เป็นหน่วยงานต้นแบบ ด้านการตรวจสอบการดำเนินงาน

พันธกิจ (MISSION)

- ตรวจสอบ ประเมินผล และติดตามผลการตรวจสอบ
- ให้คำปรึกษา แนะนำอย่างถูกต้อง และเป็นอิสระ
- สนับสนุนการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน
- สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ต.ป.กษ.)

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน

ของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๘.๒/ว๓๖๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์การประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ.๒๕๕๙ สำนักตรวจสอบภายในจึงขอยกเลิกกฎบัตร ฉบับลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับนี้แทน

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ทุกระดับของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับทราบ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนขอบเขต การปฏิบัติงานตรวจสอบ ภายใน ของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน คือ กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบ ภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุง ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ โดยจำแนก งานตรวจสอบภายใน ได้เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การให้บริการด้านการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) เป็นการตรวจสอบหลักฐาน ต่างๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ โดยการปรับปรุง ประสิทธิภาพในกระบวนการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของส่วนราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. การให้บริการด้านการให้คำปรึกษา (Consulting Services) เป็นการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความคิดเห็น ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดประสงค์

เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปรับปรุงกระบวนการ การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ดีขึ้น

มาตรฐานการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน คือ ข้อบังคับ/กรอบการปฏิบัติงานที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติ โดยมีการกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตาม ๒ ส่วน ดังนี้

๑) มาตรฐานด้านคุณสมบัติ เป็นมาตรฐานที่ระบุลักษณะขององค์กรและบุคคลที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม และมีความเชี่ยวชาญ รับผิดชอบ

๒) มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน เป็นมาตรฐานที่อธิบายลักษณะของงานตรวจสอบภายในและกำหนดเกณฑ์ในการวัดคุณภาพเพื่อใช้เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานตรวจสอบ

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน คือ กรอบความประพฤติที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องยึดถือและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ (Integrity) เที่ยงธรรม (Objectivity) นำความรู้ความสามารถ (Competency) ประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ปกปิดความลับ (Confidentiality) ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงาน โดยยึดปฏิบัติตามหลักจริยธรรม การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

วัตถุประสงค์

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลด้านการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุม แก่ฝ่ายบริหาร เพื่อสร้างคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติราชการให้ดีขึ้น และสนับสนุนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานในทุกระดับของหน่วยงานในส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล

สายการบังคับบัญชา

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักตรวจสอบภายใน มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปี เพื่อพิจารณาอนุมัติ และการรายงานผลการตรวจสอบ ให้ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เสนอตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อำนาจหน้าที่

๑. สอบทานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและโครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ และเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล

๒. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินและการบัญชี ผลการดำเนินงานกระบวนการทำงาน ระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการปฏิบัติตามมาตรฐานกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของทางราชการ

๓. ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะ

๔. ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในต่อปลัดกระทรวง ผู้ตรวจสอบภายในกรม หน่วยรับตรวจ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๕. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบภายในภาพรวมของกระทรวง และจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี

๖. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

๗. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ประสานงาน รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการสอบทานระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและการดำเนินการด้านการเงินในภาพรวมของกระทรวง รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

๘. ปฏิบัติงานตรวจอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๙. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ความรับผิดชอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

๑. กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและดำเนินงานด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง หรือคณะกรรมการอื่นใดที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของส่วนราชการ

๒. ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการ ของส่วนราชการระดับกระทรวง (กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ) ที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบายกระทรวง เป็นงาน/โครงการที่ได้รับนโยบายให้ติดตามกำกับดูแลเป็นกรณีพิเศษ และตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของส่วนราชการระดับกรม (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) จำนวน ๑๔ รายงาน

๓. ให้คำปรึกษากับผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี ให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง

๕. กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ให้ส่วนราชการ/หน่วยรับตรวจทราบ โดยจะมีการทบทวนกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และนำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความเห็นชอบทุกปี

๖. ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ.๒๕๕๙

๗. ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลโครงการร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล (คตป.) ประจำกระทรวง เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. เสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน ทั้งนี้ในกรณีที่สำนักตรวจสอบภายในวางแผนการตรวจสอบส่วนราชการมีระยะเวลาตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป ให้เสนอแผนการตรวจสอบระยะยาวต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีด้วย

๙. เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในเวลาอันสมควร หรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจสอบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที ในกรณีที่ตรวจสอบส่วนราชการใดให้ส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ ทราบด้วย

๑๐. ติดตามผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข

๑๑. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกเหนือจากแผนการตรวจสอบประจำปี ซึ่งงานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

ขอบเขตของการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตของการตรวจสอบภายใน ครอบคลุมถึงการตรวจสอบ วิเคราะห์ การประเมิน ความเพียงพอ ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของกรม ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งสิ่งที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องดำเนินการจะรวมถึง

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล

๒. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และ/หรือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายของส่วนราชการ

๓. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจ ให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พึงประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม ยึดหลักปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ โดย

๑. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

๒. ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องรายงานผลการตรวจสอบด้วยความไม่ลำเอียง และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัว หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่เปิดเผยข้อมูลผลการตรวจสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต

๔. ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาศักยภาพของตนเอง อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ให้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

เห็นชอบโดย.....

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๕๙

กรอบคุณธรรมของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ตรวจสอบภายใน สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พึงประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม โดยยึดหลักปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๓ และมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และดำรงไว้ซึ่งจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และดำรงไว้ซึ่งจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ดังต่อไปนี้

การปฏิบัติตน

๑. ต้องไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งทางตรง ทางอ้อมจากหน่วยรับตรวจ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
๒. ต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และไม่กระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดอคติจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเที่ยงธรรม หรือใช้วิจารณ์ญาติผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ ในกรณีที่มีข้อจำกัด ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยเหตุหรือข้อจำกัดให้กับผู้เกี่ยวข้องทราบ
๓. ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลผลการตรวจสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต
๔. ต้องศึกษาและพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความรู้เหมาะสมกับงานตรวจที่ได้รับมอบหมาย

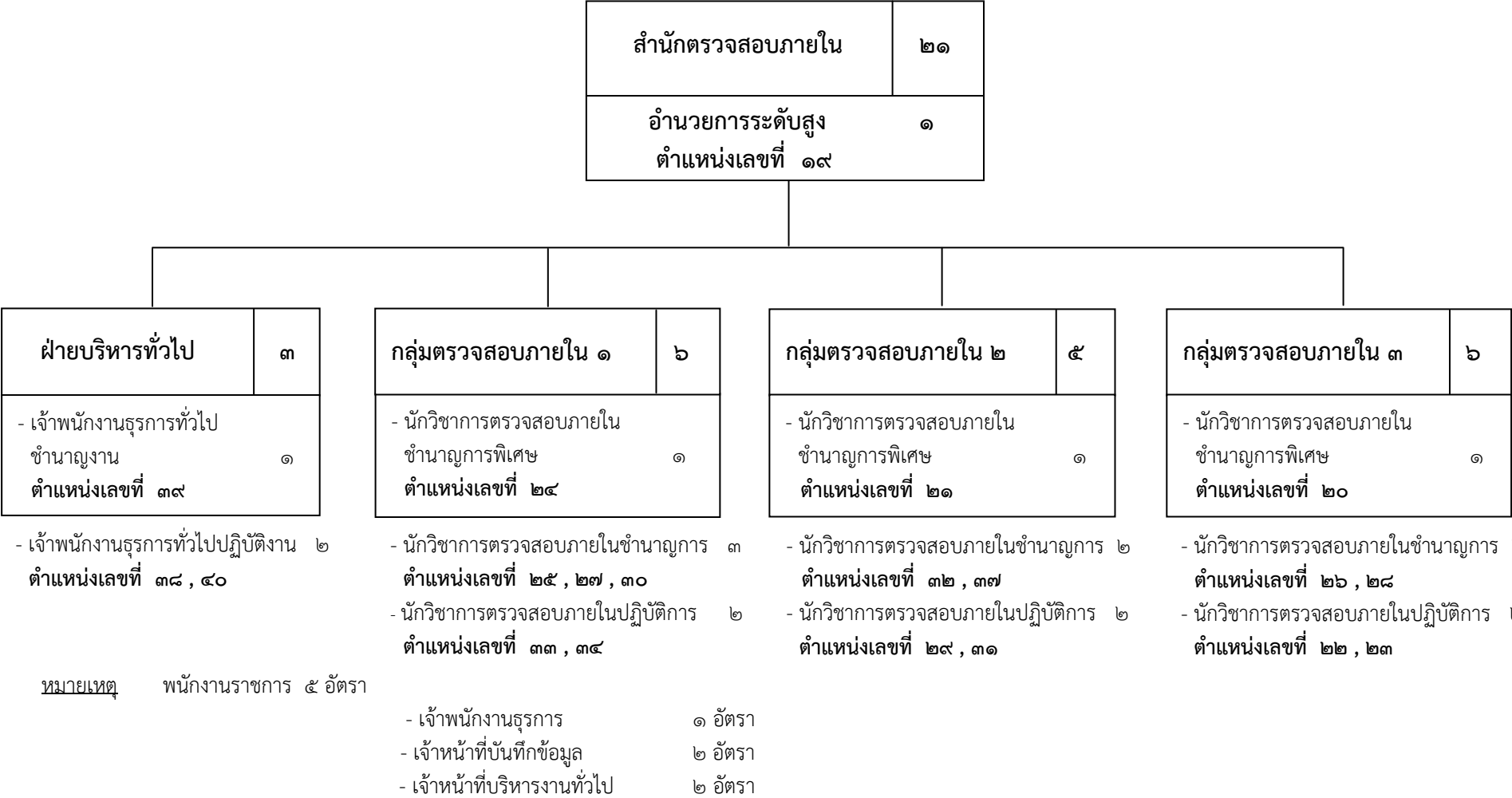
การปฏิบัติงานตรวจสอบ

๑. มีการแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตการตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ ระยะเวลาการตรวจสอบและผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ
 ๒. ผู้ตรวจสอบภายในให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่นำไปปฏิบัติได้
 ๓. ผู้ตรวจสอบภายในเปิดโอกาสให้ผู้รับการตรวจได้ชี้แจงและให้ความเห็นต่อข้อตรวจพบ
 ๔. สรุปข้อตรวจพบให้กับหน่วยรับตรวจทราบหลังจากตรวจสอบแล้วเสร็จ
- กรอบคุณธรรมของสำนักตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

เห็นชอบโดย.....

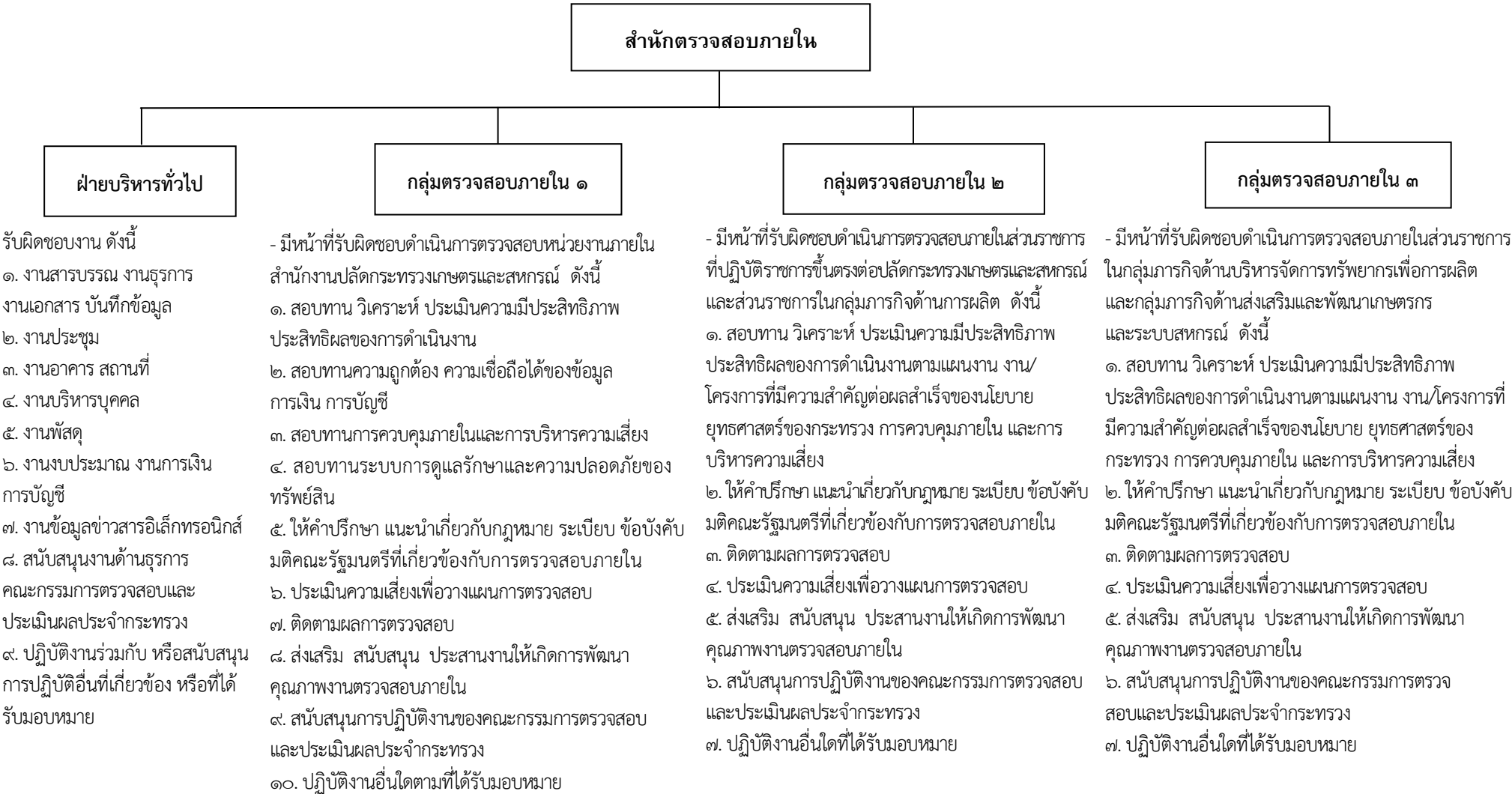
(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
วันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๕๙

แผนภูมิโครงสร้างอัตรากำลังของสำนักตรวจสอบภายใน

* ตำแหน่งเลขที่ ๓๕ อยู่ระหว่างดำเนินการปรับประเภทเป็นระดับเชี่ยวชาญ

แผนภูมิโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

ข้อมูลงบประมาณที่ได้รับประจำปี ๒๕๖๐ ของสำนักตรวจสอบภายใน

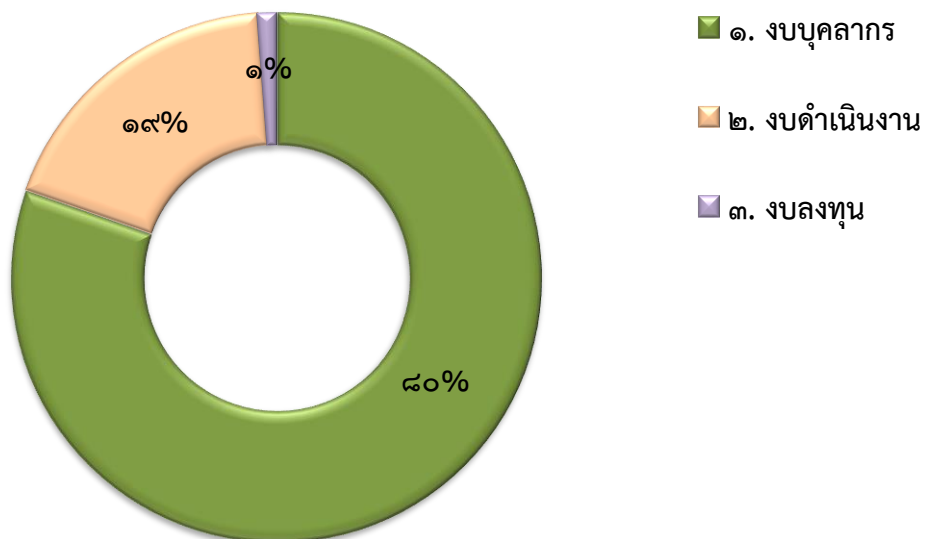
แผนงาน : พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผลผลิต : อำนาจการและบริหารจัดการด้านการเกษตร

หน่วย : บาท

ประเภทงบประมาณ	จำนวนเงินที่ได้รับปีงบประมาณ ๒๕๖๐	ร้อยละ
๑. งบบุคลากร	๘,๘๔๐,๑๐๐	๘๐
๒. งบดำเนินงาน	๒,๐๓๗,๑๐๐	๑๙
๒.๑ ค่าตอบแทน	๘๓๘,๘๐๐	๔๑
๒.๒ ค่าใช้สอย	๙๖๓,๓๐๐	๔๗
๒.๓ ค่าวัสดุ	๗๗,๐๐๐	๔
๒.๔ ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๘๐,๐๐๐	๔
๒.๕ ค่าสาธารณูปโภค	๗๘,๐๐๐	๔
๓. งบลงทุน	๑๒๕,๐๐๐	๑
รวม	๑๑,๐๐๒,๒๐๐	๑๐๐

แผนภูมิแสดงงบประมาณที่ได้รับ

รายละเอียดขอบเขตการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/ หน่วยรับตรวจ	ระดับ ความ เสี่ยง	เป้าหมาย /หน่วย นับ	ความถี่ในการ ตรวจสอบ/การ ปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา												จำนวน คน/วัน ทำการ	ประเภทของการ ตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
งานตรวจสอบภายใน																				
หน่วยรับตรวจ (กอง/สำนัก) ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์																				
๑	ตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่า เช่าบ้านข้าราชการ - กองคลัง	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี		←→											๒/๔๕	การปฏิบัติ ตามกฎหมาย ระเบียบ	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑	
๒	ตรวจสอบงบเดือนและ ใบสำคัญคู่จ่ายสำนักงานที่ ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร - กรุงโรม /กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. / สหภาพยุโรป / กรุงจาการ์ตา / นครเซี่ยงไฮ้	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี		←→											๒/๔๕	การปฏิบัติ ตามกฎหมาย ระเบียบ และ การเงิน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑	
๓	ตรวจสอบการดำเนินงานกองทุน หมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจน และ ติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน - สำนักบริหารกองทุนเพื่อ ช่วยเหลือเกษตรกรและรับ เรื่องร้องเรียน - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด ๓ จังหวัด	สูง	๑ รายงาน	๔ ครั้ง/ปี					←→								๒/๗๐	การ ดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑	
๔	ตรวจสอบการดำเนินงาน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และติดตามผลการตรวจสอบ ครั้งก่อน - กองทุนบริหารกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร - พื้นที่โครงการที่ได้รับการ จัดสรร ๑ จังหวัด	สูง	๒ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี					←→						←→		๒/๘๕	การ ดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑	

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/ หน่วยรับตรวจ	ระดับ ความ เสี่ยง	เป้าหมาย /หน่วย นับ	ความถี่ในการ ตรวจสอบ/การ ปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา												จำนวน คน/วัน ทำการ	ประเภทของการ ตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
๕	ตรวจสอบงบการเงินกองทุน สวัสดิการเพื่อช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่กระทรวงฯ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้	---	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี						↔						๑/๑๕	การปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ และ การเงิน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑		
๖	ตรวจสอบการเงินบัญชี ระบบ GFMS และติดตามผลการ ตรวจสอบครั้งก่อน - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด ๒ จังหวัด - กองคลัง	สูง	๓ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี									↔			๒/๕๐	การปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ และ การเงิน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑		
หน่วยรับตรวจที่เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยแบ่งกลุ่มโครงการ/กิจกรรม เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้																				
กลุ่มที่ ๑ : โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือเกษตรกร																				
๗	กิจกรรมการกำหนด มาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหาร ของสำนักงาน มาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ (ตรวจสอบส่วนกลาง)	สูง	๑ รายงาน	๑ ครั้ง/ปี		↔										๒/๕๐	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๒		
๘	โครงการพิกหนีเกษตรกร รายย่อย และประชาชนผู้มี รายได้น้อยที่มีหนี้ค่างต่ำ กว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่าน สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ (ตรวจสอบส่วนกลาง และ พื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี			↔									๓/๖๕	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๓		
๙	โครงการส่งเสริมการเกษตร ในรูปแบบแปลงใหญ่ ของกรมส่งเสริมการเกษตร (ตรวจสอบส่วนกลาง และ พื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี							↔					๓/๗๐	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๒		

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/ หน่วยรับตรวจ	ระดับ ความ เสี่ยง	เป้าหมาย /หน่วย นับ	ความถี่ในการ ตรวจสอบ/การ ปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา											จำนวน คน/วัน ทำการ	ประเภทของการ ตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ	
					ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
๑๐	โครงการสร้างรายได้จาก ปศุสัตว์ในฤดูแล้ง มาตรการ ส่งเสริมความรู้และการ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อ ลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ ของกรมปศุสัตว์ (ตรวจสอบส่วนกลาง และ พื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี									←				๓/๗๐	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๒	
๑๑	กิจกรรมส่งเสริมการใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร/ เกษตรอินทรีย์ ของกรมพัฒนาที่ดิน (ตรวจสอบส่วนกลาง และ พื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี									←				๓/๖๕	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๓	
กลุ่มที่ ๒ : โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน																				
๑๒	กิจกรรมการจัดงานก่อสร้าง โครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ ชลประทาน ของกรมชลประทาน (ตรวจสอบส่วนกลาง และ พื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี							←						๓/๖๕	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๓	
กลุ่มที่ ๓ : โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมบริการด้านการผลิตสินค้าเกษตร																				
๑๓	กิจกรรมบริการวิชาการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและ ส่งเสริมการผลิตหมอนไหม ของกรมหมอนไหม (ตรวจสอบส่วนกลาง และ พื้นที่ ๒ จังหวัด)	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี			←			→							๓/๗๐	การดำเนินงาน	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๒	

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ตรวจสอบ/ หน่วยรับตรวจ	ระดับ ความ เสี่ยง	เป้าหมาย /หน่วย นับ	ความถี่ในการ ตรวจสอบ/การ ปฏิบัติงานอื่น	ระยะเวลา												จำนวน คน/วัน ทำการ	ประเภทของการ ตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐												
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
กลุ่มที่ ๔ : อื่นๆ																				
๑๔	ตรวจสอบการบริหารงานการ ขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติของ Single Command - สำนักแผนงานและโครงการ พิเศษ - ส่วนภูมิภาค ๒ จังหวัด	สูง	๑ รายงาน	๓ ครั้ง/ปี												๒/๗๐	การบริหาร	กลุ่ม ตรวจสอบ ภายใน ๑		
◆ งานให้คำปรึกษา																				
๑๕	การให้คำปรึกษากับหน่วย รับตรวจในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ และหน่วย รับตรวจในสังกัด สป.กษ. (คลินิกให้คำปรึกษาแนะนำ/ อบรม/กิจกรรมการจัดการองค์ ความรู้)	-		-												๑๓/ ๓๐	-	นักวิชาการ ตรวจสอบ ภายใน		
รวมจำนวนวันที่ใช้ในการปฏิบัติงาน = ๒,๔๕๐ วันทำการ ใช้คนในการทำงาน จำนวน ๑๓ คน ดังนั้น เฉลี่ยจำนวนวันที่ใช้ทำงานต่อคนประมาณ ๑๘๘ วันทำการ/คน/ปี																				

หมายเหตุ : ๑) ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๓๔๒ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้กำหนดประเด็นการตรวจสอบที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในกำหนดไว้ในแผนการ
ตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ นอกเหนือจากเรื่องที่ตรวจสอบตามปกติของส่วนราชการ นั้น
สำนักตรวจสอบภายใน สป.กษ. ได้กำหนดเรื่องที่ตรวจสอบไว้ในแผนฯ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑ เรื่อง คือ ด้านการเงินและบัญชี (กิจกรรมที่ตรวจสอบ ลำดับที่ ๖)
ส่วนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และด้านความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว และมีการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ
ของหน่วยรับตรวจเสนอผู้บริหารเรียบร้อยแล้ว โดยมีการปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการและมีระบบการควบคุมภายในเหมาะสมและเพียงพอแล้ว

๒) ระยะเวลาการปฏิบัติงาน จำนวนผู้รับผิดชอบ และจังหวัดที่เข้าตรวจสอบ อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

รายงานผลการตรวจสอบภายใน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๑

หน้าที่ความรับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๖ สำนัก/กอง รวมสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ๗ ประเทศ ๓ ฝ่าย และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด ๗๖ จังหวัด ดังนี้

๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน
๒. สอบทานความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ของข้อมูลการเงิน การบัญชี
๓. สอบทานการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง
๔. สอบทานระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน
๕. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ
๖. ติดตามผลการตรวจสอบ
๗. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
๘. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้วางแผนตรวจสอบงานทั้งหมด ๗ เรื่อง สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด โดยสรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑. ตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

การตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบว่าการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ผู้มีสิทธิถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งมีระบบการควบคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านที่เพียงพอ และเหมาะสม ซึ่งมีข้อตรวจพบ/ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

การตรวจสอบหลักฐานการใช้สิทธิขอรับค่าเช่าบ้านข้าราชการ และหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการผู้มีสิทธิขอเบิกรายใหม่ และกรณีเปลี่ยนแปลงบ้านเช่า เปลี่ยนสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าบ้าน ประจำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ รวม ๓๑ ราย แบ่งเป็น การเช่าบ้าน จำนวน ๑๙ ราย และการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน จำนวน ๑๒ ราย พบว่าส่วนใหญ่การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ และการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน มีการปฏิบัติเป็นไปหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด รวมทั้งกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมในระดับหนึ่ง แต่ยังคงปรากฏข้อตรวจพบ และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.๑ กรณีเช่าบ้านเช่า ไม่ปรากฏหลักฐานว่าคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง มีการตรวจสอบกรรมสิทธิ์บ้านเช่าว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร จำนวน ๑ ราย

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตรวจสอบและชี้แจงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ของบ้านเช่า เพื่อแนบประกอบการอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้าน

(๒) หากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่สามารถชี้แจงและแสดงเอกสารหลักฐานการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ของบ้านเช่าได้ หรือปรากฏว่าผู้ให้เช่าไม่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในบ้านเช่า เห็นควรให้หน่วยงานดำเนินการเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืนจากข้าราชการผู้เบิกค่าเช่าบ้าน เนื่องจากเอกสารหลักฐานที่ยื่นเพื่อขอรับค่าเช่าบ้านของข้าราชการไม่ถูกต้อง ถือเสมือนไม่มีการเช่า จึงไม่สามารถเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้

๑.๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงการขอรับค่าเช่าบ้าน ของข้าราชการปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนด

๑.๒.๑ แต่งตั้งข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิขอรับการเบิกค่าเช่าบ้านเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการขอรับค่าเช่าบ้านของตนเอง

๑.๒.๒ แต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการขอรับค่าเช่าบ้าน ไม่ครบจำนวนตามที่ระเบียบกำหนด

๑.๒.๓ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเช่าบ้าน ข้าราชการยังไม่ครอบคลุมแนวทางการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่กำหนดในแบบการรับรองของคณะกรรมการ ท้ายระเบียบ

ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

(๑) ในคราวต่อไป ให้พิจารณาการแต่งตั้งและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยว่า เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพิจารณาตรวจสอบการ ขอรับค่าเช่าบ้านของ ข้าราชการหรือไม่

(๒) ติดตามผลการดำเนินการทบทวนและปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเช่าบ้านข้าราชการ ให้ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด รวมทั้งกำหนดอำนาจ หน้าที่ ของคณะกรรมการให้ครอบคลุมแนวทางการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่กำหนด ในแบบการรับรอง ของคณะกรรมการท้ายระเบียบ

๑.๓ การจัดเก็บเอกสารหลักฐานการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการไม่ได้จัดเก็บข้อมูล เอกสารหลักฐานเป็นรายบุคคล แต่จัดเก็บเอกสารเป็นรายปี ทำให้การยื่นแบบ ๖๐๐๕ ฉบับใหม่เพื่อต่อ สัญญาเช่าบ้านข้าราชการผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ต้องแนบเอกสารคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง/ย้าย/โอน และหนังสือ รายงานตัวทุกครั้ง และจากการตรวจสอบพบว่า ส่วนใหญ่การยื่นแบบ ๖๐๐๕ ใหม่เพื่อต่อสัญญาเช่าบ้านจะไม่มี การยื่นเอกสารหลักฐานดังกล่าว หรือยื่นเพียงเอกสารคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง/ย้าย/โอนเท่านั้น ซึ่งกองคลังจะ ดำเนินการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการเป็นรายบุคคล ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๒. ตรวจสอบงบเดือน และใบสำคัญคู่จ่ายสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และฝ่ายการเกษตร

การตรวจสอบงบเดือนและใบสำคัญคู่จ่าย ของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศและฝ่ายการเกษตรประจำสถานกงสุลใหญ่ (กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหภาพยุโรป กรุงโรม กรุงจาการ์ตา และนครเชียงใหม่) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ในการจัดทำงบเดือน และเอกสารประกอบใบสำคัญคู่จ่าย ตามระเบียบกำหนด โดยผู้ตรวจสอบงบเดือนและใบสำคัญคู่จ่ายฯ ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ – มกราคม ๒๕๕๙ และกันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีข้อตรวจพบ/ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้องตามระเบียบกำหนด

๒.๑.๑ การเบิกค่าผ่านทางด่วนพิเศษ เพื่อรับ – ส่งผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานฯ ไปสนามบินเพื่อเดินทางไปราชการ

ซึ่งตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๐๙๔๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓ กรมบัญชีกลาง ได้ตอบข้อหารือกับสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่ากรณีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อรับ-ส่งข้าราชการผู้เดินทางตามพระราชกฤษฎีกา ไม่ถือว่าเป็นการติดต่อยานพาหนะที่เป็นภารกิจของส่วนราชการ กับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น จึงไม่สามารถเบิกค่าผ่านทางด่วนพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้สำนักงานฯ เรียกเงินคืนค่าผ่านทางด่วนพิเศษ และนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป

๒.๑.๒ การคิดคำนวณจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในเดินทางไปราชการคลาดเคลื่อน จึงทำให้มีการเบิกค่าใช้จ่ายเกินไป และมีการเบิกค่าเช่าที่พักเกินกว่าอัตราของประเทศที่เบิกจ่าย ได้ตามระเบียบกำหนด

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

(๑) เพิ่มความรอบคอบในการจัดทำเอกสาร/หลักฐานการจ่ายเงินให้ถูกต้อง

(๒) เรียกเงินคืนที่คำนวณไว้เกิน และนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป

๒.๑.๓ มีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้กับลูกจ้างชั่วคราวกรณีนำคณะเจ้าหน้าที่ฯ เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการเกษตร นอกที่ตั้ง แต่ลูกจ้างชั่วคราว รายดังกล่าว มีการปฏิบัติงานเป็นลักษณะงานประจำในที่ตั้งสำนักงาน ดังนั้นการปฏิบัติงานนอกที่ตั้งสำนักงานโดยเดินทางไปต่างเมืองภายในประเทศที่สำนักงานตั้งอยู่ ต้องปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้กับลูกจ้างรายดังกล่าว ให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากปรากฏว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการที่คำนวณได้ มีจำนวนต่ำกว่าค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการที่เบิกจ่ายแล้ว ให้เรียกคืนเงินและนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๒.๑.๔ มีการเบิกจ่ายค่าโทรศัพท์มือถือที่ให้ข้าราชการถือครอง ๒ ราย เกินกว่าอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด เนื่องจากข้าราชการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว และมีการใช้โทรศัพท์นั้นในการติดต่อยานพาหนะระหว่างประเทศ

ซึ่งเหตุผลดังกล่าวไม่เข้าหลักเกณฑ์ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบบริหารงานกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๖ และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๕/ว ๔๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้เรียกคืนเงินค่าใช้โทรศัพท์มือถือที่ให้ข้าราชการถือครอง ๒ รายนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป

(๒) หากมีเหตุผลความจำเป็นต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ในการใช้โทรศัพท์มือถือที่ให้ข้าราชการถือครอง ในระหว่างการเดินทางไปราชการต่างประเทศ เพื่อให้การประสานงานราชการต่อเนื่อง ซึ่งทำให้มีค่าใช้จ่ายเกินกว่าอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด เห็นควรให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังกรณีดังกล่าว

๒.๒ การเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายบางรายการยังไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และ ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เบิกจ่ายจากหัวหน้าส่วนราชการ

๒.๒.๑ มีการเบิกจ่ายค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ให้ข้าราชการถือครอง จำนวน ๓ เครื่อง โดยจ่ายเงินตามใบแจ้งหนี้ที่บริษัทเรียกเก็บค่าใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นราย ๒ เดือน และใบแจ้งหนี้ นั้น ไม่ระบุรายการค่าใช้จ่ายของแต่ละเดือน ทำให้สำนักงานฯ ต้องใช้วิธีการควบคุมค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยกำหนดเป็นเบิกจ่าย ๒ เดือน เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินคนละ ๗,๐๐๐ บาท

ซึ่งปฏิบัติไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๕/ว๔๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ที่กำหนดให้ส่วนราชการในต่างประเทศเบิกจ่ายค่าใช้บริการวิทยุโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ ในกรณีเรียกเก็บแบบรายครั้ง ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละ เดือนละ ๓,๕๐๐ บาท

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถเบิกจ่ายค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ให้ข้าราชการถือครองได้ เป็นรายเดือนได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อขอตกลงกับกระทรวงการคลังต่อไป

๒.๒.๒ มีการเบิกจ่ายค่าที่พักในการเดินทางไปราชการประเทศไทย ทั้งแบบลักษณะเหมาจ่าย และแบบลักษณะจ่ายจริง ในการเดินทางไปราชการในคราวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้ผู้เดินทางไปราชการในราชอาณาจักร เลือกการเบิกค่าที่พักในลักษณะเดียวกัน ในการเดินทางคราวเดียวกัน และกรณีเลือกการเบิกจ่ายแบบจ่ายจริงผู้เดินทางต้องพักคู่ ยกเว้นกรณีไม่เหมาะสม หรือมีสิทธิพักเดี่ยวได้ ตามหลักเกณฑ์ระเบียบกำหนด

๒.๒.๓ มีการเดินทางไปราชการโดยซื้อบัตรโดยสารเครื่องบินระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-ticket) แต่ไม่มีใบรับเงินที่แสดงรายละเอียดการเดินทาง (Itinerary Receipt) แนบประกอบการเบิกจ่าย

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ผู้เดินทางไปราชการส่งหลักฐาน ใบรับเงินที่แสดงรายละเอียดการเดินทาง (Itinerary Receipt) กรณีซื้อบัตรโดยสาร เครื่องบินแบบ E-Ticket แนบประกอบ การเบิกจ่ายตามใบสำคัญคู่จ่ายดังกล่าว กรณีไม่สามารถขอสำเนาหรือใบรับเงิน ที่แสดงรายละเอียดการเดินทางได้ ให้ผู้เดินทางทำหนังสือรับรองการจ่ายเงิน โดยชี้แจงสาเหตุของการสูญหายและไม่อาจขอสำเนาหรือภาพถ่ายเอกสารนั้น พร้อมทั้งให้ผู้เดินทางรับรองว่ายังไม่เคยนำใบจริงมาเบิกเงินจากทางราชการ แม้หากค้นพบในภายหลังก็จะไม่นำมาเบิกกับทางราชการอีก เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน เสนอ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาอนุมัติ และนำเอกสารดังกล่าวเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายต่อไป ปฏิบัติให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค๐๔๐๘.๔/ว๑๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๙

๒.๒.๔ ไม่ได้เสนอปลัดกระทรวงพิจารณาอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นเนื่องในการบริหารงานของส่วนราชการ ที่นอกเหนือจากที่ระเบียบฯ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ของส่วนราชการ ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ กำหนด ได้แก่ ค่าบัตรผ่านสนามบินนานาชาติ ค่าพาหนะ ค่าธรรมเนียม ในการแลกเงิน ค่าธรรมเนียมในการลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมเข้าร่วมงานแสดงสินค้าเกษตรในต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ในกรณีที่จำเป็นต้องเบิกค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นเนื่องในการบริหารงานนอกเหนือจากระเบียบฯ กำหนด สำนักงานฯ และฝ่ายการเกษตรฯ ต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น เสนอขออนุมัติปลัดกระทรวงฯ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณก่อนดำเนินการเบิกจ่ายเงิน

๒.๓ เอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการ

๒.๓.๑ มีการเบิกจ่ายเงินล่วงหน้า และไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบฯ พัสตุ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมรายปีบริการบำรุงรักษาครุภัณฑ์เครื่องถ่ายเอกสาร ค่าธรรมเนียมสมาชิกรายปีในการ เข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่มีหน่วยงาน ในต่างประเทศเป็นผู้จัด

ประกอบกับการจัดซื้ออุปกรณ์ติดตั้งเครื่องชำระเงินค่าผ่านทางอัตโนมัติ (EZ-Pass-Clip) เพื่อเตรียมไว้ใช้เติมเงินในการชำระค่าผ่านทาง ซึ่งเป็นการจ่ายเงินล่วงหน้าก่อนมีการเรียกเก็บค่าผ่านทางตามระยะทางจริงที่ใช้ในการเดินทาง

ข้อเสนอแนะ

หากมีเหตุผลความจำเป็นต้องเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เห็นควรให้ขอยกเว้นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกับกระทรวงการคลังกรณีดังกล่าว

๒.๓.๒ ไม่ได้กำหนดหลักประกันสัญญา แต่กำหนดให้มีการหักเงินประกันผลงานร้อยละ ๕ ต่อเดือน ซึ่งตามระเบียบฯ พัสตุ ข้อ ๙๓ หลักประกันผลงาน ซึ่งจะใช้สำหรับการจ้างที่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกำหนดหลักประกันสัญญา ให้เป็นไปตามระเบียบฯ พัสตุ ข้อ ๑๔๑ และ ๑๔๒

๒.๓.๓ มีการแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราวหรือจ้างเหมาบริการ ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ/จ้าง โดยวิธีพิเศษ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรขอความร่วมมือข้าราชการหรือพนักงานจากส่วนราชการอื่น เป็นกรรมการตามระเบียบฯ พัสตุ กำหนด

๒.๓.๔ ไม่ได้ขอยกเว้นการจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ ที่ไม่มีบุคลากรไทยร่วมงานด้วย ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต้องการจ้างที่ปรึกษาที่ไม่มีบุคลากรไทยร่วมงานได้ ขอยกเว้นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกับกระทรวงการคลังต่อไป

๒.๓.๕ มีการเช่ารถ ซื่อน้ำมันเชื้อเพลิง ในระหว่างการเดินทางไปราชการ แต่ไม่ได้ดำเนินการจัดหาตามระเบียบฯ พัสตุ

ข้อเสนอแนะ

กรณีเช่ารถ เพื่อใช้ในการเดินทางไปราชการ ให้ดำเนินการตามระเบียบฯ พัสตุ เรื่องการจ้างเหมาบริการ ทุกครั้ง

๒.๓.๖ การจัดทำหลักฐานการจ่าย คลาดเคลื่อน ไม่เป็นไปตามแนวทางระเบียบ และ หนังสือสั่งการกำหนด ได้แก่

๑) ไม่ได้จัดทำใบรับรองการจ่ายเงิน กรณีได้รับใบเสร็จรับเงินที่มีรายการไม่ครบถ้วนตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังฯ ข้อ ๔๑

๒) มีการแก้ไขจำนวนเงิน (ตัวอักษร) ในใบสำคัญรับเงิน โดยใช้น้ำยาลบคำผิด ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังฯ ข้อ ๔๕

๓) บันทึกแบบใบขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (แบบ ๘๗๐๘) ไม่ถูกต้อง ได้แก่

- กรณีไม่ยืมเงิน การขอเบิกเป็นหมู่คณะ มีการลงลายมือชื่อในช่องผู้รับเงิน ส่วนที่๑

- ช่องหมายเหตุระบุเพียงวันที่เริ่มต้นและสิ้นสุดการเดินทางไปราชการของแต่ละบุคคลนั้น ไม่ได้ระบุเวลาออกเดินทาง จากบ้านพัก และเวลาถึงบ้านพัก

ข้อเสนอแนะ

ควรกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ผู้จ่ายเงินเป็นผู้จัดทำใบรับรองการจ่ายเงิน หากได้รับใบเสร็จรับเงินซึ่งมีรายการไม่ครบถ้วนตามระเบียบกำหนด

(๒) ให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วพิมพ์หรือเขียนใหม่ในกรณีมีการแก้ไขหลักฐานการจ่ายเงิน และให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

(๓) จัดทำแบบใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (แบบ ๘๗๐๘) ปฏิบัติตามหนังสือที่ กค๐๕๓๐.๔/ว๑๑๗๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ กำหนดวิธีจัดทำใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ในส่วนที่ ๑ และ ๒

(๔) กรณีเดินทางเป็นหมู่คณะ การจัดทำใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ให้ระบุวันเวลาที่แตกต่างกันของบุคคลนั้น ในช่องหมายเหตุด้วยทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานการคำนวณการเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

ทั้งนี้ จากการตรวจสอบ พบว่า สำนักงานที่ปรึกษาฯ และฝ่ายการเกษตรฯ บางหน่วยงาน จัดส่งงบเดือนและใบสำคัญคู่จ่าย ให้สำนักงานเกษตรต่างประเทศจัดเก็บ ยังไม่ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งสำนักงานตรวจสอบภายในและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถมีข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงิน ได้ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังฯ ข้อ ๔๖ เห็นควรให้สำนักงานเกษตรต่างประเทศ ติดตามการจัดทำงบเดือนและเอกสารใบสำคัญคู่จ่าย จากทุกสำนักงานที่ปรึกษาฯ และฝ่ายการเกษตรฯ ทุกเดือน โดยกำหนดให้หน่วยงานส่งงบเดือนและเอกสารใบสำคัญคู่จ่ายภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป กรณีถ้ามีเหตุจำเป็นก็ให้ขยายเวลาออกไปได้จนถึงวันสิ้นเดือนของเดือนถัดไป

๓. การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน

การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนและติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนที่กรมบัญชีกลางกำหนด การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด การบันทึกบัญชี และการจัดทำรายงานการเงิน ตามนโยบายบัญชีเกณฑ์คงค้าง

การตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดศรีสะเกษ โดยเข้าตรวจสอบที่สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดศรีสะเกษ รวมถึงสัมภาษณ์ลูกหนี้เกษตรกรของพื้นที่ดังกล่าว พบว่า เอกสารประกอบการพิจารณาและการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรบางหน่วยงาน และการติดตามลูกหนี้ ยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด ยากต่อการตรวจสอบระบบฐานข้อมูลการรายงานและการติดตามลูกหนี้ไม่ครบถ้วน ยังไม่เพียงพอในการนำมาใช้ในการพัฒนาและฟื้นฟูความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ รวมทั้งรายละเอียดข้อมูลการดำเนินคดี ระหว่างสำนักกฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ยังไม่สามารถสอบทานยืนยันความถูกต้องตรงกันได้ ซึ่งหน่วยงานควรดำเนินการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีข้อตรวจพบ/ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ สรุปสาระสำคัญดังนี้

๓.๑ เอกสารประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนและการเบิกจ่ายเงิน ของบางหน่วยงานยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด

๓.๑.๑ เอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ ยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ได้แก่

- การคำนวณรายได้สุทธิยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เนื่องจากมีการนำรายได้และค่าใช้จ่ายของเงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับเงินกู้ของกองทุนฯ มารวม คำนวณรายได้สุทธิ ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด ผลการคำนวณรายได้สุทธิน้อยกว่าความเป็นจริง อาจทำให้ อชก.พิจารณาอนุมัติเงินกู้คลาดเคลื่อน

- การประเมินราคาสีปลูกสร้างของ ธ.ก.ส.บางสาขา มีการประเมินราคาสีปลูกสร้างในวงเงินจำนองกรณีมีประกันภัยให้ผู้ขอกู้เงิน ก่อนที่ผู้ขอกู้เงินจะทำประกันอัคคีภัย ซึ่งหากคำนวณประเมินราคาสีปลูกสร้างกรณีไม่มีประกันภัยแล้ว ผู้ขอกู้ก็ยังคงมีคุณสมบัติขออนุมัติเงินกู้ได้ตามหลักเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

(๑) ชักซ้อมและชี้แจงทำความเข้าใจกับ อชก. ส่วนต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลที่จะนำมาคำนวณเป็น “รายได้สุทธิ” เพื่อใช้ในการพิจารณาสิทธิการกู้เงินกองทุนฯ ว่าผู้กู้จำเป็นต้องเข้าหลักเกณฑ์เป็น “เกษตรกรที่ยากจน” หรือ “ผู้ยากจน” ตามหลักเกณฑ์กำหนด

(๒) ชักซ้อมและชี้แจงทำความเข้าใจกับ ธ.ก.ส. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือและไม่ให้เป็นภาระต่อผู้กู้เงินในการทำประกันอัคคีภัยโดยไม่มีเหตุอันควร ควรทำหนังสือกำหนดให้ ธ.ก.ส. ประเมินราคาทรัพย์สินตามความเป็นจริง ณ วันที่ประเมินราคาทรัพย์สินนั้น โดยมีให้ผู้กู้เงินยื่นทำประกันอัคคีภัยภายหลังวันที่เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ได้สรุปผลการประเมินราคาทรัพย์สินเสร็จสิ้นแล้ว

๓.๑.๒ เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินจากการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ ในส่วนภูมิภาค ยังไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบกำหนด เช่น ไม่มีใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน (บก๑๑๑) ไม่ได้จัดทำใบสำคัญรับเงินและลงชื่อไว้ต่อกัน ไม่มีใบมอบฉันทะ หรือหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้รับเงินแทน

ทั้งนี้หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ส่วนอำเภอ และส่วนจังหวัดบางตำแหน่งยังไม่ชัดเจน ดังนี้

๑) ตำแหน่งประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านประจำอำเภอ มีการรับรองโดย เกษตรอำเภอ หรือนายอำเภอ หรือไม่มีเอกสารรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถนำมาเป็นหลักฐานการตรวจสอบได้

๒) กรณีคำสั่งคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน อชก. อำเภอ ที่ระบุเป็นผู้แทนสำนักงานบังคับคดีจังหวัด ผู้แทนสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมสาขาจังหวัด และสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดที่ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย นั้น ยังไม่พบหลักฐานการแต่งตั้งรายชื่อผู้แทนที่จะเข้าร่วมในฐานะคณะกรรมการฯ จากหัวหน้าสำนักงานแต่ละแห่งอย่างชัดเจน เป็นเพียงการมอบหมายผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการฯ เป็นรายครั้ง ทำให้การประสานงานอาจไม่มีความต่อเนื่อง และยากต่อการตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนในการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุม

๓) คำสั่งแต่งตั้งผู้แทนเกษตรกรหรือผู้ยากจนที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ประธาน อชก. ส่วนจังหวัดแต่งตั้ง ผู้ได้รับการแต่งตั้งบางรายครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว แต่ ณ วันที่เข้าตรวจสอบยังไม่มี การแต่งตั้งผู้แทนคนใหม่ให้เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้กำชับ อชก.ส่วนอำเภอ และแจ้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการเบิกจ่ายเงิน เพื่อให้ส่วนอำเภอ สามารถจัดเตรียมเอกสารแนบประกอบขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนได้ถูกต้อง ครบถ้วน

(๒) เพื่อให้เกิดการประสานงานได้อย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน และให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สามารถตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ของเอกสารประกอบการขอเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานส่วนอำเภอ เห็นควรให้สำนักบริหารกองทุนฯ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) แจ้งฝ่ายเลขานุการของ อชก.ส่วนอำเภอ ดำเนินการ

๑) ทำหนังสือเสนอนายอำเภอ พิจารณาแจ้งรายชื่อประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านประจำอำเภอ ที่จะเข้าร่วมเป็น อชก.ส่วนอำเภอ

๒) ทำหนังสือเสนอหัวหน้าสำนักงานตามคำสั่งแต่งตั้งของอชก. อำเภอพิจารณาแจ้งผู้แทน ที่จะเข้าร่วมเป็นอชก.ส่วนอำเภอ ของแต่ละอำเภอ

๓) รวบรวมรายชื่อผู้ที่จะเข้าร่วมในฐานะ อชก. ตามข้อ ๑) – ๒) ส่งให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพื่อใช้ในการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินต่อไป

(๒.๒) แจ้งฝ่ายเลขานุการของ อชก.ส่วนจังหวัด พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือก ผู้แทนเกษตรกรหรือผู้ยากจน ในคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ส่วนจังหวัด ที่ครบวาระแล้ว ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

๓.๒ การเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการติดตามลูกหนี้เกษตรกร บางหน่วยงานเบิกจ่ายไม่ถูกต้องตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกำหนด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีการเบิกจ่ายเงินค่าติดตามลูกหนี้ ในลักษณะเหมาจ่าย รายละ ๒๐๐ บาท ซึ่งไม่เป็นไปหลักเกณฑ์ตามมติที่ประชุม กชก.ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่เห็นชอบให้เบิกจ่ายค่าติดตามเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไปเห็นควรให้สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน พิจารณาดำเนินการดังนี้

(๑) จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการติดตามลูกหนี้ ตามแผนระยะเวลาการติดตามลูกหนี้ ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

(๒) จัดประชุม/ทำหนังสือชักจูงแนวทางปฏิบัติงานอย่างชัดเจนให้กับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย

๓.๓ ระบบเอกสารการรายงานและการติดตามลูกหนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบยังดำเนินการไม่ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์กำหนด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จำนวน ๗๐ จังหวัด ที่ได้รับจัดสรรเงินค่าติดตามลูกหนี้ มีการรายงานผลการติดตามการช่วยเหลือลูกหนี้ฯ (รผ ๐๒) ให้สำนักบริหารกองทุนฯ เพียง ๔๒ จังหวัด และจากการตรวจสอบการติดตามลูกหนี้กองทุนฯของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๓ จังหวัด พบว่า สำนักงานฯ จัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการติดตามสัมภาษณ์ลูกหนี้กองทุนฯ ให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ต้องกรอกในแบบ รผ๐๒ ซึ่งการจัดทำแบบสอบถามดังกล่าวนั้น สำนักงานฯ มีการจัดทำสอบถามและวิธีการที่สอบถามแตกต่างกัน เนื่องจากส่วนกลางไม่ได้กำหนดแบบสอบถาม/สัมภาษณ์ลูกหนี้กองทุนฯ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการปฏิบัติงาน ทำให้ข้อมูลการสำรวจและฐานข้อมูลที่เก็บรวบรวมในติดตามลูกหนี้กองทุนฯ ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับวิธีการสำรวจสัมภาษณ์เกษตรกรของเจ้าหน้าที่มีลักษณะซ้ำซ้อน เช่นเดียวกับวิธีการที่เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ติดตามลูกหนี้ ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้ อาจทำให้กองทุนฯสูญเสียงบประมาณในการติดตามหนี้ โดยไม่จำเป็นเนื่องจากเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส.ตามบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานที่ สป.กษ ลงนามร่วม กับ ธ.ก.ส.

ประกอบกับแบบรายงาน รผ๐๒ และรายงานสถานะหนี้ของลูกหนี้กองทุนฯ ยังไม่มีการรายงานตามคู่มือการปฏิบัติงานฯ กำหนด

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ อชก.ส่วนต่างๆ ดำเนินการติดตามและรายงานผลการติดตามลูกหนี้ (รผ๐๒) ให้ สป.กษ. รวมทั้งให้ ธ.ก.ส. สาขา รายงานสถานะของลูกหนี้กองทุน ให้ อชก.ส่วนจังหวัด รวบรวมเสนอ กชก.เพื่อใช้เป็น การกำหนดนโยบาย และแนวทางการช่วยเหลือของกองทุนฯ ต่อไป

(๒) หากระบบการรายงานและการติดตามที่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ตามคู่มือและหลักเกณฑ์กำหนด ให้มีการทบทวนเพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้ถูกต้องเหมาะสม

(๓) จัดทำแบบสอบถาม/สัมภาษณ์ลูกหนี้กองทุนฯ ให้ อชก.ส่วนต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการ จัดเก็บข้อมูลเป็นฐานลูกหนี้รายตัว เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามการให้ความช่วยเหลือ จัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพ ลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

**ข้อสังเกตที่ ๑ สถานะลูกหนี้ดำเนินคดีระหว่างรายงานผลการดำเนินคดีของลูกหนี้กองทุน
หมุนเวียนฯ ของสำนักกฎหมาย สป.กษ. และทะเบียนคุมสถานะลูกหนี้ของ ธ.ก.ส. ยังไม่สามารถสอบทาน
ยืนยันความถูกต้องได้**

ข้อมูลการดำเนินคดีกับลูกหนี้กองทุนฯ จากทะเบียนลูกหนี้ของ ธ.ก.ส. และ รายงานการ
ดำเนินคดีกับลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ของ สำนักกฎหมาย สป.กษ. ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ทั้งสองแหล่ง
ข้อมูลไม่สอดคล้องตรงกัน เนื่องจากหน่วยงานส่วนกลางยังไม่สามารถจัดทำระบบฐานข้อมูล ที่สามารถสอบ
ทานยืนยันความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลสถานะหนี้ได้

ประกอบกับข้อมูลการจำแนกชั้นลูกหนี้ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ แสดงสถานะลูกหนี้ค้าง
ชำระ ๕ ปีขึ้นไป และสัญญาสิ้นสุดแล้วเป็นจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๙ ของลูกหนี้ทั้งหมด เนื่องจาก
ธ.ก.ส. ไม่ได้ดำเนินการทางคดีกับลูกหนี้รายที่ผิดนัดชำระหนี้ รายงานตัวอย่างเคร่งครัดและเป็นปัจจุบัน

ซึ่งการดำเนินการทางคดีต่อลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ขาดอายุความนั้น หากลูกหนี้ยื่นคำให้การ
ต่อสู้คดี อ้างว่าขาดอายุความแล้วจะสามารถปฏิเสธการชำระหนี้ตามสัญญาเงินกู้ได้ และต้องบังคับคดีจำนอง
กับลูกหนี้แทน ซึ่งทำให้ลูกหนี้เกษตรกรต้องสูญเสียที่ดินทำกินในที่สุด ประกอบกับหากขายทอดตลาดแล้วได้
เงินไม่พอชำระหนี้ อาจทำให้สป.กษ.จะยึดทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้อีกไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

(๑) สำนักบริหารกองทุนฯ ควรเร่งรัดตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้ที่ดำเนินคดีให้ถูกต้องตรงกัน
ระหว่างสำนักกฎหมาย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อป้องกันความเสียหายของทาง
ราชการที่อาจเกิดขึ้นได้ พร้อมหาสาเหตุของข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เพื่อใช้ประกอบการจัดทำระบบติดตามลูกหนี้
และสามารถสอบทาน ยืนยันข้อมูลได้ถูกต้องครบถ้วน

(๒) เพื่อให้เกิดระบบการสอบทานและติดตามการชำระหนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
สำนักบริหารกองทุนฯ ควรพิจารณาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธ.ก.ส. สำนักกฎหมาย และศูนย์เทคโนโลยี
สารสนเทศ ร่วมดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลลูกหนี้รายตัวให้ครอบคลุม และสามารถติดตามสถานะหนี้
ได้หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการทางคดี ดังนี้

(๒.๑) จัดทำฐานข้อมูล “วันที่” ที่ทำให้ทราบถึงอายุความฟ้องคดีได้ เช่น วันที่ผิดนัด
ชำระครั้งสุดท้าย วันที่ให้ลูกหนี้รับสภาพหนี้หรือชำระหนี้บางส่วนก่อนคดีขาดอายุความ วันที่ให้ลูกหนี้ชำระ
หนี้บางส่วนหรือรับสภาพหนี้หลังจากคดีขาดอายุความซึ่งถือว่าเป็น “การรับสภาพความผิด” วันที่รับทราบว่า
ลูกหนี้เสียชีวิต วันที่มีหนังสือบอกกล่าวให้ลูกหนี้ชำระหนี้ วันที่ฟ้องคดี วันที่ศาลพิพากษา เป็นต้น

(๒.๒) จัดทำฐานข้อมูลแสดง “สถานะ” ของลูกหนี้รายตัว เช่น สถานะลูกหนี้ “อยู่
ระหว่างมาตรการสร้างแรงจูงใจ” “ปรับโครงสร้างหนี้” “เปลี่ยนตัวลูกหนี้” “ประណอมหนี้” “ดำเนินการทาง
กฎหมาย” “ตัดหนี้สูญ” “ฟื้นฟูอาชีพ” “ชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยเสร็จสิ้น” “รับสภาพหนี้” “รับสภาพ
ความผิด” เป็นต้น

**ข้อสังเกตที่ ๒ การชำระหนี้ของลูกหนี้ที่ได้รับเงินเงินกู้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ส่วนใหญ่
ยัง無法ชำระหนี้ได้ตามสัญญาเงินกู้กำหนด**

จากการตรวจสอบทะเบียนลูกหนี้ ธ.ก.ส. พบว่า ลูกหนี้ที่ได้รับเงินเงินกู้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ – ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙) และครบกำหนดชำระเงินคืนงวดแรกตามสัญญาแล้ว จำนวน ๑,๒๓๑ ราย
ปรากฏว่า ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มีลูกหนี้ค้างชำระในงวดปีแรกของสัญญาเงินกู้ จำนวน ๕๙๔ ราย คิดเป็น
ร้อยละ ๔๘.๒๕ ของลูกหนี้ที่ครบกำหนดชำระ

สอดคล้องกับการตรวจสอบลูกหนี้เกษตรกรที่ได้รับเงินเงินกู้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ของลูกหนี้
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี และศรีสะเกษ จำนวน ๔๖ ราย ณ วันเข้าตรวจสอบ มีลูกหนี้ที่ครบงวดชำระ
หนี้ปกติ (วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐) จำนวน ๑๐ ราย พบว่า ลูกหนี้ไม่สามารถชำระคืนหนี้เงินต้นได้ทั้งจำนวนเมื่อ

ครบงวดชำระหนี้ปกติ มีจำนวน ๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๐ และมีเพียงลูกหนี้ที่สามารถชำระหนี้ได้จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของจำนวนลูกหนี้ที่ครบกำหนดงวดจ่ายชำระหนี้ และ ๑ ใน ๔ รายนั้น ชำระคืนหนี้เงินต้นได้เพียงบางส่วนไม่ครบทั้งจำนวนเงินต้นปกติที่ถึงกำหนดชำระ

จากการสัมภาษณ์ พบปัญหาสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจาก สบ.กษ ให้อัฒยเงินล่าช้า ทำให้ต้องอัญมเงินกับเจ้าหนี้นอกระบบมาเสียดอกเบี้ยให้กับเจ้าหนี้เดิมอีก ทำให้เพิ่มมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นหลายทาง บางรายเข้าใจผิดเกี่ยวกับการให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร(กฟท.) มาชำระหนี้แทน เกษตรกรให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะรายได้ รายจ่าย และหนี้สินอื่นๆ ซึ่งมีผลต่อการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ การดำเนินการไกล่เกลี่ยไม่สิ้นสุดเด็ดขาด ระหว่างเจ้าหนี้ที่กับเจ้าหนี้ระบบ ทำให้การจ่ายหนี้ยังไม่ยุติ มีการจ่ายดอกเบี้ยระหว่างรอเงินอัญมที่ลูกหนี้จะได้รับ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน พิจารณาดำเนินการจัดทำแผนติดตามลูกหนี้ โดยอาจสุ่มลงพื้นที่ติดตามลูกหนี้ที่มีหนี้ค้างชำระตั้งแต่ค้างชำระตั้งแต่ปีแรกของการอัญมเงินร่วมกับ ธ.ก.ส.สาขาเพื่อสำรวจข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้ทราบสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้บางส่วนไม่สามารถคืนหนี้เงินกู้ตั้งแต่เริ่มชำระหนี้ และนำข้อมูลที่สำรวจ ได้มาประเมินผล หากมีประเด็นเกิดจากช่องโหว่ในขั้นตอนใดของการดำเนินการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ให้เสนอ กชก.เพื่อพิจารณากำหนดนโยบาย และแนวทางการช่วยเหลือ และสร้างประสิทธิภาพการรับชำระหนี้ให้มากขึ้น

๔. การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และติดตามผลการตรวจสอบ

ครั้งก่อน

การตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ว่าดำเนินงานเป็นไปตามแผนการดำเนินโครงการที่ได้รับอนุมัติ และมีความเป็นไปได้ที่โครงการจะบรรลุวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดของโครงการตามที่กำหนดไว้ โดยใช้เอกสารโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร บันทึกคำรับรองผู้เบิก และสัญญากู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ รวมทั้งสิ้น ๗ โครงการ ประกอบด้วย

๑. โครงการฟาร์มโคเนื้อสร้างอาชีพ กรมปศุสัตว์

๒. โครงการสร้างระบบการผลิตและการตลาดเกลือทะเล ของสถาบันเกษตรกรด้วยวิธียกระดับราคาให้ยั่งยืน กรมส่งเสริมสหกรณ์

๓. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการผลิตและการตลาดกรมส่งเสริมสหกรณ์

๔. โครงการปรับโครงสร้างการผลิตมันสำปะหลังด้วยระบบน้ำหยด จังหวัดกำแพงเพชร สหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร

๕. โครงการกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อรวบรวมวัตถุดิบผลิตอาหารสัตว์สำหรับเลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด จังหวัดสระบุรี

๖. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนแบบรวมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด สหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด จังหวัดอุทัยธานี

๗. โครงการสนับสนุนเงินเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาของสมาชิก กรมส่งเสริมสหกรณ์

และได้รวบรวมข้อมูลผลการตรวจสอบเอกสารโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินกองทุน รายงานการรับ-จ่ายเงิน รายงานผลการปฏิบัติงาน และเอกสารสรุปผลการติดตามความก้าวหน้าโครงการ รวมทั้งลงพื้นที่สังเกตการณ์ดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินกองทุน “โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนแบบรวมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด ของสหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด ณ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการตรวจสอบ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ซึ่งมีข้อตรวจพบ/ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ สรุปสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ ระบบการควบคุมภายใน

กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร มีกระบวนการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนที่ดี และมีการควบคุมภายในที่เพียงพอในระดับหนึ่ง

๔.๒ การดำเนินงานโครงการที่ได้รับจัดสรรเงินกองทุน ตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ

ผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ ทั้ง ๗ โครงการ ยังไม่สามารถประเมินผลความสำเร็จของการบรรลุวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดของโครงการได้ เนื่องจากเป็นโครงการระยะยาวที่วัดผลสำเร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการ (๕-๗ ปี) แต่การดำเนินงานยังมีจุดอ่อนที่บางโครงการอาจไม่ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ และการส่งคืนเงินกองทุนอาจไม่ได้เกิดจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการ เนื่องจากผลการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งผลการรับ-จ่ายเงินยังไม่แสดงผลตอบแทนที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ โดยมีข้อตรวจพบและข้อสังเกต ดังนี้

๔.๒.๑ ระยะเวลาที่กำหนดให้รายงานผลการจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกรกู้ยืมตามแบบที่กำหนด ไม่สอดคล้องกับที่ระเบียบกำหนด

ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรว่าด้วยการรับจ่ายเงินฯ ข้อ ๑๕ (๔) กำหนดให้ “รายงานผลการจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกรกู้ยืมตามแบบที่สำนักงานกำหนด ภายในสิบวันทำการนับแต่วันที่ได้จัดสรร” แต่พบว่า แบบรายงานผลการจัดสรรเงิน กองทุนให้เกษตรกรกู้ยืมที่จัดทำขึ้น ไม่สอดคล้องกับที่ระเบียบกำหนด ดังนี้

๑) กำหนดให้รายงานข้อมูลให้กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นรายไตรมาส ภายใน ๑๕ วัน หลังสิ้นสุดไตรมาส

๒) ไม่ได้กำหนดให้มีการรายงานข้อมูลผลการจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกรกู้ยืม

๓) ยังไม่มีการนำแบบรายงานที่จัดทำขึ้นเสนอให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา และให้ความเห็นชอบ

ข้อเสนอแนะ

(๑) กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ควรพิจารณาทบทวนแบบฟอร์ม “รายงานผลการจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกรกู้ยืม” ให้มีการจัดทำข้อมูลและรายงานผลภายในระยะเวลาตามที่ระเบียบกำหนด

(๒) นำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาให้ความเห็นชอบแบบรายงานข้อมูลให้กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจัดทำขึ้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรเงินกองทุน รายงานข้อมูลให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ ตามที่ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรว่าด้วยการรับจ่ายเงินฯ ข้อ ๑๕ (๔) และข้อ ๑๗ กำหนด ประกอบด้วย

๑) แบบรายงานการรับ-จ่ายเงิน

๒) แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

๓) แบบรายงานผลการจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกรกู้ยืม

ข้อสังเกตที่ ๑ การรายงานข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ไม่ได้รายงานแผนและผลการดำเนินงานโครงการ ตามแผนการดำเนินงานที่ได้รับอนุมัติ

๑) ส่วนใหญ่ไม่ได้รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการเป็นรายไตรมาส ตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานไม่ชัดเจนว่าได้ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดอย่างไร ทำให้ไม่ทราบว่าการดำเนินงานโครงการฯ แต่ละกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติโครงการของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรเงินกองทุน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนการดำเนินงานโครงการตามที่ได้รับอนุมัติไว้หรือไม่ และแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

๒) ระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติไม่สอดคล้องกับสถานะการดำเนินงานโครงการปัจจุบัน เนื่องจากการพิจารณาอนุมัติแต่ละโครงการใช้เวลานานทำให้บางแผนงาน/กิจกรรมการดำเนินงานได้พ้นกำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานที่ได้รับอนุมัติ และเมื่อคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรได้อนุมัติจัดสรรเงินกองทุนแล้ว ไม่มีการปรับแผน การปฏิบัติงานโครงการให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรเงินกองทุนรายงานมาใช้ประโยชน์ในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการ หรือติดตามปัญหาอุปสรรคที่อาจส่งผลให้โครงการไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์โครงการหรือไม่สามารถชำระคืนเงินกองทุนได้ภายในกำหนดระยะเวลา

ข้อเสนอแนะ

(๑) กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ควรเสนอให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปรับระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติให้เป็นปัจจุบัน

(๒) กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ควรสร้างความรู้ความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรเงินกองทุนเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลการรับ-จ่ายเงิน และผลการปฏิบัติงาน ตามแบบรายงานการรับ-จ่ายเงิน และแบบรายงานผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดทำข้อมูล เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้รับการรายงานมาใช้ประโยชน์ในการติดตามหรือประเมินสถานการณ์การดำเนินงานของโครงการว่า หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเกษตรกรดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ และเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โครงการกำหนด

ข้อสังเกตที่ ๒ การดำเนินงานโครงการที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

บางโครงการยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และบางโครงการยังมีความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการตามที่กำหนด แต่อย่างไรก็ตาม โครงการดังกล่าวได้รับอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนเพียงระยะเวลา ๑ ปี การดำเนินงานจึงยังไม่สามารถวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงของการดำเนินงานได้เท่าที่ควร

และมีข้อสังเกตในการเบิกจ่ายเงินของ “โครงการสร้างระบบการผลิตและการตลาดเกลือทะเลของสถาบันเกษตรกรด้วยวิธีการยกระดับราคาให้ยั่งยืน” พบว่า

๑) หน่วยงานไม่ได้แสดงจำนวนสมาชิก ที่เข้าร่วมโครงการที่มีการเบิกวงเงินทุนหมุนเวียนเพื่อรับประกันเกลือในแต่ละงวด ทำให้ไม่สามารถรู้ว่าเกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนทั่วถึงหรือไม่

๒) ปริมาณเกลือที่ขอเข้าร่วมโครงการ ไม่สอดคล้องกับเงินทุนหมุนเวียนที่เบิกจ่ายในแต่ละงวด ซึ่งได้กำหนดการคำนวณราคาเกลือเพื่อใช้ในการให้เงินกู้หมุนเวียน เพื่อรับประกันเกลือคิดที่ร้อยละ ๘๐ ของราคาเฉลี่ยทั้งปี ณ ราคาเฉลี่ยละ ๒,๕๐๐ บาท หรือเท่ากับระดับราคาเกลือ ณ ราคา ๒,๐๐๐ บาท และกรมส่งเสริมสหกรณ์รายงานปัญหา-อุปสรรคในรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ว่าสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรจะชะลอการรวบรวมเกลือไว้ก่อนเนื่องจากสมาชิกพอใจในราคาและจำหน่ายเองในราคาตลาดต้นละ ๑,๒๐๐ บาท ซึ่งต่ำกว่าราคารับประกันไว้ที่ ๒,๐๐๐ บาท แสดงให้เห็นว่ามีการคำนวณราคาเกลือ น่าจะไม่สอดคล้องกับราคาตลาด

๓) การเบิกจ่ายเงินตามกรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปี สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทั้ง ๓ งวด สะท้อนให้เห็นว่า โครงการยังไม่สามารถสร้างกลไกระดับราคาเกลือ ให้มีการกำหนดระดับราคาเบื้องต้น และสร้างกลไกต่อรองราคาให้กับสมาชิกผู้ผลิตเกลือ ตามวัตถุประสงค์โครงการ ข้อที่ ๒ และตามตัวชี้วัดโครงการข้อที่ ๒ ที่กำหนดว่า ไม่มีเกษตรกรสมาชิกผู้ผลิตเกลือทะเลได้รับความเดือดร้อนเรื่องราคา เพราะราคาเกลือทะเลในตลาด ไม่ต่ำกว่า ๒,๕๐๐ บาท (โดยเฉลี่ยทั้งปี) ตามรายงาน หรือเอกสารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรเกษตรกร ให้เป็นไปตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด โดยหากมีบางโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ควรเสนอขอปรับแผนการดำเนินงานต่อไป

ข้อสังเกตที่ ๓ การลงพื้นที่สังเกตการณ์ดำเนินงาน “โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนแบบรวมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด” ที่สหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด จังหวัดอุทัยธานี พบว่า

๑) สหกรณ์ฯ จัดซื้อโคขุนไม่เป็นไปตามแผน ที่ได้เสนอโครงการเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนกลางน้ำ ให้กับสมาชิก ๕๐ คน จำนวนโคขุน ๓๖๐ ตัว โดยมีการจัดซื้อโคขุนปลายน้ำด้วย จึงทำให้จำนวนโคขุนที่กำหนดไว้น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งให้เหตุผลว่าเป็นความต้องการของสมาชิก อีกทั้งยังพบว่าโคขุนกลางน้ำ

ที่ซื้อมาเลี้ยงจำนวนหนึ่งยังไม่มีจำหน่าย เนื่องจากในช่วงเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้มีการประกาศห้ามเคลื่อนย้ายโคเนื่องจากเกิดโรคระบาด และสมาชิกเห็นว่าหากเลี้ยงต่อไปอีกน้ำหนัโคขุนจะขายได้เป็นโคปลายน้ำ

๒) ระยะเวลาดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามแผนงาน/กิจกรรมที่กำหนด เนื่องจากได้รับเงินจากกองทุนล่าช้า โดยสหกรณ์ฯ ไม่ได้เสนอขอปรับแผนให้สอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานจริง

๓) ยังไม่มีระบบการบริหารเงินโครงการที่รัดกุม โดยไม่สามารถแสดงบัญชีรายรับ-รายจ่าย ให้เป็นปัจจุบัน เช่น ไม่ได้แสดงบัญชีของเงินที่ได้รับจากเงินสนับสนุนจากการขึ้นทะเบียนการเลี้ยงโคขุนปลายน้ำ กับบริษัทสยามบีฟ จำกัด รายได้จากการขายมูลโค และรายจ่ายเพื่อซื้อโคขุน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ประสานให้สหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการรับ-จ่ายเงิน โดยแสดงบัญชีรายรับ-รายจ่ายผลการดำเนินงานโครงการให้ครบถ้วนตามที่เกิดขึ้นจริงและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งรายงานข้อมูลผลการปฏิบัติงานโครงการตามแผน การดำเนินโครงการที่ได้รับอนุมัติ

๕. การตรวจสอบงบการเงินกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

การตรวจสอบงบการเงินกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี ๒๕๕๙ โดยตรวจสอบว่า งบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ งบรายได้ และรายจ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ และงบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด และได้แสดงผลการดำเนินงานทางการเงินครบถ้วน และถูกต้อง และการจ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งสรุปผลการตรวจสอบได้ ดังนี้

๑. การบันทึกบัญชี

กองคลังได้ปรับปรุงการบันทึกบัญชีในปี ๒๕๕๙ โดยบันทึกในโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป และสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ครบถ้วน และถูกต้อง

๒. งบการเงิน

งบการเงินกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี ๒๕๕๙ ประกอบด้วย

(๑) งบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

(๒) งบรายได้และรายจ่าย สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด และได้แสดงผลการดำเนินงานทางการเงินครบถ้วน และถูกต้อง

๓. หลักฐานการเบิกจ่ายเงิน

ในระหว่างปี ๒๕๕๙ มีเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ถูกยิงเสียชีวิต จำนวน ๑ ราย คือ นายพงศ์ศักดิ์ ยอดละเอียด ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ สังกัดโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา สำนักงานชลประทานที่ ๑๗ ถูกยิงเสียชีวิตขณะไปปฏิบัติงานประจำที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา โดยได้มอบเงินให้ นายไพ ยอดละเอียด ผู้เป็นบิดา เพื่อเป็นการช่วยเหลือและสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครอบครัวผู้เสียชีวิต จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท

ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ การมอบเงินช่วยเหลือให้มอบโดยตรงแก่เจ้าหน้าที่ เว้นแต่กรณีเจ้าหน้าที่เสียชีวิต หากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นมิได้แสดงความจำนงไว้เป็นอย่างอื่น ให้พิจารณามอบแก่บุคคลตามลำดับก่อนหลัง ดังต่อไปนี้

(๑) คู่สมรส หรือ

(๒) บุตร หรือ

(๓) บิดา-มารดา

ทั้งนี้ ใบสำคัญรับเงินได้จ่ายเงินให้กับนายไพ ยอดละเอียด ผู้เป็นบิดา เนื่องจากบุคคลลำดับที่ ๑ ไม่ได้จดทะเบียนสมรส และบุคคลลำดับที่ ๒ บุตร ยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีใบสูติบัตร แต่ไม่มีใบรับรองบุตร จึงต้องจ่ายเงินให้กับบุคคลลำดับที่ ๓ คือ บิดา

จากการสอบทานหลักฐานการจ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการ เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินครบถ้วน ถูกต้อง

๖. ตรวจสอบการเงินบัญชี ระบบ GFMS และติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน

การตรวจสอบการเงินบัญชี ระบบ GFMS ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อให้ทราบว่าการเงินมีคุณภาพและถูกต้อง ตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด และการปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีมีความถูกต้อง และมีเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องในสาระสำคัญตามที่ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด รวมทั้งมีระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การสอบทานการปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชี และตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการเงินประจำเดือนจากระบบ GFMS ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ตามเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด รวม ๓ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ ความถูกต้อง มีการแสดงยอดคงเหลือและรายการเคลื่อนไหวของบัญชีตามที่กำหนด

เรื่องที่ ๒ ความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีต่อสาธารณะ

เรื่องที่ ๓ ความรับผิดชอบ สามารถจัดส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด

และสุ่มตรวจสอบเอกสารหลักฐานใบสำคัญคู่จ่าย ของเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๖๐ รวม ๓ เดือน ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนนทบุรี อุบลราชธานี และกองคลัง โดยสรุปสาระสำคัญ ในประเด็นข้อตรวจพบ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๖.๑ ระบบการควบคุมภายในด้านการเงินบัญชี และพัสดุ

๖.๑.๑ มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชี และพัสดุ แต่ในทางปฏิบัติผู้ที่ได้รับมอบหมายการปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีไม่ได้ทำหน้าที่ตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย มีเพียงเจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีตั้งแต่ต้นจนจบทุกขั้นตอน ทำให้ไม่มีการสอบทานการปฏิบัติงานระหว่างกันตามหลักการควบคุมภายในที่ดี ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน หรืออาจเกิดการทุจริตได้ ประกอบกับคำสั่งมอบหมายผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชี และพัสดุ ยังไม่ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ตามที่หลักเกณฑ์ของระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด

ข้อเสนอแนะ

(๑) จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระบบ GFMS ให้เป็นปัจจุบัน ตามที่ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด เพื่อควบคุมและตรวจสอบความถูกต้องก่อนการบันทึกในระบบ GFMS และเมื่อได้รับการบรรจุเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีโดยตำแหน่งแล้ว ให้ทบทวนคำสั่งมอบหมายบุคคลผู้มีสิทธิใช้งานในระบบ GFMS ต่อไป

(๒) การทบทวนคำสั่งการกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิเข้าใช้งานในระบบ KTB Corporate Online เห็นควรรอผลที่กองคลัง สป.กษ. ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง ตามหนังสือสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๐๓/๖๕๑๙ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่องขอทำความเข้าใจการกำหนดตัวบุคคล ผู้มีสิทธิเข้าใช้งานในระบบ KTB Corporate Online เพื่อให้การแต่งตั้งถูกต้องเป็นไปตามที่หนังสือสั่งการกำหนด

(๓) ทบทวนและปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ด้านพัสดุให้ถูกต้อง ตามที่ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด ทั้งนี้ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุกับหัวหน้าหน่วยพัสดุไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อสร้างระบบการควบคุมภายในที่ดี

(๔) ทบทวนและปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินให้เป็นปัจจุบัน และกำกับดูแลให้คณะกรรมการทำหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

๖.๑.๒. แนวทางปฏิบัติและการบันทึกควบคุมเงินทรองราชการยังไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการกำหนด ได้แก่

- ไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวในทะเบียนคุมเงินทรองราชการ
- ทุกสิ้นเดือน ไม่ได้จัดทำบัญชียอดเงินฝากธนาคาร รายงานลูกหนี้เงินทรอง

ราชการรายงานฐานะเงินทรองราชการ เสนอหัวหน้าหน่วยเบิกจ่ายทราบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวเป็นรายปีให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค

ข้อเสนอแนะ

(๑) จัดทำคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเงินทรองราชการ ตามหนังสือสั่งการกำหนด เพื่อระบบการควบคุมภายในที่ดี

(๒) หัวหน้าหน่วยงานควร กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำและส่งรายงานที่เกี่ยวข้องกับเงินทรองราชการตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว๒๖๔ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ กำหนด

๖.๒ การปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีในระบบ GFMS

๖.๒.๑ การปฏิบัติงานด้านเงินบัญชีบางรายการยังไม่ถูกต้องและครบถ้วน ตามเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

เรื่องที่ ๑ ความถูกต้อง (Accuracy)

๑. ไม่ได้บันทึกข้อมูลการรับเงินในระบบ GFMS ภายในวันที่ได้รับเงิน และ ณ สิ้นวันไม่มีการตรวจสอบการรับเงินกับหลักฐานการรับเงิน ตามที่ระเบียบกำหนด

ข้อเสนอแนะ

- (๑) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบการรับเงินประจำวัน
- (๒) หัวหน้าหน่วยงานควร กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่การเงินบันทึกข้อมูลการรับเงินในระบบ GFMS ภายในวันที่ได้รับเงินหรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป และให้ผู้ตรวจสอบการรับเงินประจำวันตรวจสอบข้อมูลการรับเงินประจำวันกับหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) และรายการที่บันทึกไว้ในระบบ GFMS (รายงานการรับเงินรายได้และนำส่งเงินคงคลัง) และบันทึกยอดรวมเงินรับไว้ด้านหลังสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย พร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้

๒. เจ้าหน้าที่การเงินไม่ได้จัดทำรายงานคงเหลือประจำวันระบบมือ และไม่ได้เรียก
รายงานจากระบบ GFMS มาตรวจสอบข้อมูลกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามหนังสือสั่งการกำหนด

ข้อเสนอแนะ

- (๑) จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันในระบบมือเป็นประจำทุกวัน ในกรณีที่ วันใดที่ไม่มีการรับจ่ายเงินให้หมายเหตุไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่มีการรับจ่ายเงินของวันถัดไป
- (๒) ทุกสิ้นวันให้นำเงินที่จะเก็บรักษา พร้อมรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ในระบบมือส่งมอบให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินตรวจสอบความถูกต้อง และจัดเก็บรักษาเงินไว้ในตู้নিরภัย
- (๓) กำหนดให้มีการตรวจสอบการรับ-จ่ายเงิน ในทุกสิ้นวันทำการถัดไป โดยเรียก
รายงานในระบบ GFMS มาตรวจสอบข้อมูลกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลให้หัวหน้าสำนักงานทราบเพื่อป้องกันข้อผิดพลาด ดังนี้

๓.๑) รายงานสรุปรายการขอเบิกเงินมาตรวจสอบกับข้อมูลการขอเบิกเงิน

๓.๒) รายงานเงินสดคงเหลือประจำวันจากระบบ GFMS มาตรวจสอบกับ
รายงานเงินคงเหลือประจำวันในระบบมือ

๓. บัญชีวัสดุคงคลังในงบทดลองแสดงยอดคงเหลือไม่เป็นไปตามแนวทางการ
บันทึกปรับปรุงบัญชีตามเกณฑ์คงค้างในระบบ GFMIS ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการปรับปรุงบัญชีวัสดุคงคลัง/ค่าวัสดุให้ถูกต้อง ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว๒๒๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ กำหนด และการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการปรับปรุงรายการบัญชี ณ สิ้นปี งบประมาณ ไว้ประกอบการตรวจสอบต่อไป

๔. รายงานยอดสินทรัพย์จากระบบ GFMIS กับทะเบียนคุมครุภัณฑ์ ยังไม่ถูกต้อง
ตรงกัน และไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน ตามหนังสือสั่งการกำหนด

ข้อเสนอแนะ

(๑) ตรวจสอบและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องครุภัณฑ์ และปรับปรุงสินทรัพย์ในระบบ GFMIS เพื่อให้ข้อมูลรายการสินทรัพย์มีความถูกต้องต่อไป

(๒) จัดทำและบันทึกควบคุมครุภัณฑ์ในทะเบียนคุมทรัพย์สินตามที่หนังสือสั่งการกำหนด และ ณ สิ้นปีงบประมาณ ให้มีการตรวจสอบรายงานยอดสินทรัพย์จากระบบ GFMIS กับทะเบียนคุมทรัพย์สิน

๕. ไม่มีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคารครบทุกบัญชีและทุกเดือน

ข้อเสนอแนะ

(๑) ทุกสิ้นเดือน เห็นควรให้เจ้าหน้าที่จัดทำงบกระทบยอด เงินฝากธนาคารทุกบัญชี โดยเรียกบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารจากระบบ GFMIS เปรียบเทียบกับใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคารของเงินฝากธนาคาร พิสูจน์ยอดความต่างระหว่างกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลทางบัญชี

(๒) กรณีไม่สามารถจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคารได้ ควรประสานกองคลัง สป.กษ. (ในฐานะหน่วยเบิกจ่ายระดับกรม) เพื่อจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคารให้ถูกต้องต่อไป

๖. เจ้าหน้าที่การเงินมีการรับเงินสดเหลือจ่ายจากการยืมเงินไปราชการ แต่ไม่นำเงินส่งคลัง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หัวหน้าหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

(๑) ควรตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีข้างต้น เพื่อดำเนินการทางละเมิด วินัย หรือตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการรับคืนเงินสดเหลือจ่ายจากการยืมเงินไปราชการ ทั้งจากเงินในงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ (เงินอุดหนุนราชการ) และนำเงินส่งคืนคลังเป็นเงินเบิกเกินส่งคืน รวมทั้งบันทึกข้อมูลการรับเงินและนำเงินส่งคลังในระบบ GFMIS ให้ครบถ้วนถูกต้องโดยเร็ว

(๓) ให้เจ้าหน้าที่การเงินบันทึกข้อมูลการรับเงินในระบบ GFMIS ภายในวันที่ได้รับเงินหรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป และให้มีการนำเงินส่งคลังภายในระยะเวลาตามที่ระเบียบกำหนด

๗. ไม่มีการตรวจสอบข้อมูลการรับและนำส่งเงินในระบบ GFMIS กับหลักฐานการรับเงิน เนื่องจากไม่มีการมอบหมายผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบตามที่ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลังฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๘ กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ทุกสิ้นวันที่มีการรับเงิน เห็นควรให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดหรือมอบหมายให้มีผู้ทำหน้าที่แทนเป็นลายลักษณ์อักษรตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งคลังกับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในระบบ GFMIS

๘. ณ สิ้นวัน กรรมการเก็บรักษาเงินไม่มีการตรวจสอบและเก็บรักษาเงินที่ยังไม่ได้

นำส่งคลังไว้ในตู้নির্যัย ตามที่ระเบียบกำหนด เนื่องจาก

๘.๑) เจ้าหน้าที่การเงินไม่ได้จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันระบบ Manual (ระบบมือ) ทุกวันที่มีการรับเงิน ตามระเบียบการเบิกจ่ายฯ ข้อ ๘๘

๘.๒) เมื่อสิ้นวันที่มีการรับจ่ายเงิน เจ้าหน้าที่การเงินไม่ได้นำเงินที่เก็บรักษา และรายงานเงินคงเหลือประจำวันระบบมือ ส่งมอบให้กรรมการเก็บรักษาเงิน ร่วมกันตรวจสอบและลงลายมือชื่อในรายงานคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน และเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ ตามระเบียบการเบิกจ่ายฯ ข้อ ๘๙ ข้อ ๙๐ และข้อ ๙๑

๘.๓) ไม่ได้เก็บรักษาเงินไว้ในตู้নির্যัย ตามระเบียบการเบิกจ่ายฯ ข้อ ๙๒ แต่เก็บรักษาเงินไว้ในลิ้นชักโต๊ะทำงานของเจ้าหน้าที่การเงิน เนื่องจากกฎแห่งตู้নির্যัยสูญหาย

ข้อเสนอแนะ

(๑) จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันในระบบมือเป็นประจำทุกวัน ในกรณีที่วันใดที่ไม่มีการรับจ่ายเงินให้หมายเหตุไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันที่มีการรับจ่ายเงินของวันถัดไป

(๒) ทุกสิ้นวันให้นำเงินที่จะเก็บรักษา พร้อมรายงานเงินคงเหลือประจำวันในระบบมือ ส่งมอบให้กรรมการเก็บรักษาเงินตรวจสอบความถูกต้อง และจัดเก็บรักษาเงินไว้ในตู้নির্যัย

๙. ทุกสิ้นวันทำการถัดไป ไม่พบการเรียกรายงานจากระบบ GFMIS มาตรวจสอบ

ข้อมูลกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามที่หนังสือสั่งการกำหนด

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรมอบหมายเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการรับ-จ่ายเงิน โดยในทุกสิ้นวันทำการถัดไป ให้เรียกรายงานในระบบ GFMIS มาตรวจสอบข้อมูลกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง และรายงานผล เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด ดังนี้

(๑) เรียกรายงานสรุปรายการขอเบิกเงินมาตรวจสอบกับข้อมูลการขอเบิกเงิน

(๒) เรียกรายงานเงินสดคงเหลือประจำวันจากระบบ GFMIS มาตรวจสอบกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันในระบบมือ

๑๐. การบันทึกควบคุมเงินทดรองราชการ ยังไม่ถูกต้องตามหนังสือสั่งการกำหนด

และมียอดเงินทดรองราชการที่ไม่สามารถตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะ

(๑) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของรายการผลต่างที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ และรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องบันทึกรายการบัญชีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน โดยเร็ว และรายงานผลการดำเนินการพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

(๒) ให้นำดอกเบี้ยรับ ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

(๓) ให้จัดทำคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเงินทดรองราชการตามหนังสือสั่งการกำหนด เพื่อระบบการควบคุมภายในที่ดี

(๔) ให้เจ้าหน้าที่การเงินจัดทำทะเบียนคุมเงินทอรองราชการ และบันทึกควบคุมเงินทอรองราชการให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ตรวจสอบรายการเคลื่อนไหว ในทะเบียนคุมเงินทอรองราชการตามที่หนังสือสั่งการกำหนด

(๕) จัดทำและส่งรายงานที่เกี่ยวกับเงินทอรองราชการให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว๒๖๔ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ กำหนดประกอบด้วย

๕.๑) บงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารเงินทอรองราชการ

๕.๒) แบบรายงานลูกหนี้เงินทอรองราชการ

๕.๓) รายงานฐานะเงินทอรองราชการ

๑๑. รายการยอดคงเหลือเงินฝากคลังในทะเบียนคุมเงินฝากคลัง ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมเงินหลักประกันของไว้

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบวันครบกำหนดของการคืนเงินหลัก ประกันของทุกรายการ หากพบว่า มีเงินหลักประกันของครบกำหนดการคืนเงินแล้ว เห็นควรดำเนินการดังนี้

๑.๑) เร่งดำเนินการติดต่อผู้วางเงินหลักประกันของมารับเงินคืนโดยเร็ว โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้วางหลัก ประกันของทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และควรกำหนดระยะเวลาในการมารับเงินคืน พร้อมระบุเงื่อนไขว่า “หากพ้นกำหนดเวลาการมารับคืนเงินจะนำเงินหลักประกันของส่งเป็นรายได้แผ่นดิน” และให้มีการปิดประกาศไว้ที่ทำการของหน่วยงาน อย่างน้อย ๒ สัปดาห์

๑.๒) หากผู้วางหลักประกันของไม่มารับเงินคืนภายในกำหนดระยะเวลา เห็นควรให้กองคลังดำเนินการเบิกหักผลักส่งเงินหลักประกันของเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป ตามแนวทางปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการเบิกหักผลักส่งในระบบ GFMS ตามที่หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว๓๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ กำหนด

(๒) จัดทำทะเบียนคุมหลักประกันของ โดยทะเบียนคุมหลักประกันของอย่างน้อยควรมีรายละเอียดการบันทึกควบคุม ดังต่อไปนี้

๒.๑) วันที่รับเงินหลักประกันของ

๒.๒) ชื่อผู้วางหลักประกันของ

๒.๓) จำนวนเงินหลักประกันของ

๒.๔) วันที่ครบกำหนดการคืนเงินหลักประกันของ

๒.๕) วันที่จ่ายเงินหลักประกันของ

๑๒. การส่งใช้เงินยืมราชการยังไม่เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๖๐ และข้อ ๖๓ รวมทั้งระบบการติดตามเร่งรัดลูกหนี้เงินยืมราชการยังไม่เพียงพอ

๑๒.๑) การส่งคืนเงินยืมราชการล่าช้าเกินกำหนดระยะเวลาการส่งใช้เงินยืมจำนวน ๔๙ ราย รวมเป็นเงิน ๖,๑๓๖,๑๓๕ บาท

๑๒.๒) การส่งคืนเงินยืมราชการเกินกำหนดระยะเวลาการส่งใช้เงินยืมเป็นเวลาเกินกว่า ๓๐ วัน จำนวน ๓ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๗๔,๓๐๐ บาท

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้มีการติดตามทวงถามการส่งใช้เงินยืม ตามขั้นตอนการปฏิบัติงานในการติดตามทวงถามเร่งรัดการส่งใช้เงินยืมที่กลุ่มการเงินกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้ ผู้ยืมส่งหลักฐานและเงินเหลือจ่ายที่ยืมไปภายในกำหนด เวลาที่ระเบียบกำหนด

(๒) ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินยืมเพื่อใช้จ่ายประจำเดือนภายในสำนัก/กอง ข้อ ๓ กำหนด “เมื่อครบกำหนดตามสัญญาการยืมเงินแล้ว แต่ผู้ยืมยังไม่ได้มีการส่งคืนเงินยืม กองคลังจะมีหนังสือเร่งรัดให้ส่งใช้คืนเงินยืมโดยเร็วอย่างช้าไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันครบกำหนด หากยังไม่ส่งใช้คืนเงินยืมอีก กองคลังจะรายงานให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการบังคับให้เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาการยืมเงิน ซึ่งกำหนดให้หักเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินอื่นใดที่พึงได้รับจากทางราชการ เพื่อชดใช้จำนวนเงินที่ยืมไปจนครบถ้วน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖๓”ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือที่ กษ ๐๒๐๓/๕๕๖๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

ข้อสังเกตที่ ๑ รายงานงบทดลองแสดงยอดบัญชีเงินฝากคลัง เป็นยอดคงค้างตั้งแต่มีการยกยอดบัญชีเข้าระบบ GFMS ประกอบกับเจ้าหน้าที่การเงินไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมเงินฝากคลัง จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบว่าเป็นเงินฝากคลังจากรายการใด

ข้อเสนอแนะ

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีเงินฝากคลัง และประสานกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อปรับปรุงบัญชี

(๒) จัดทำทะเบียนคุมเงินฝากคลัง ตามแบบฟอร์มที่กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดไว้ในแนวปฏิบัติกรยกเลิกการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างด้วยมือ (Manual) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ตามหนังสือกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๐๓/ว๓๗๒๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ข้อสังเกตที่ ๒ บัญชีใบสำคัญค้ำจ่าย และบัญชีเจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก แสดงยอดคงเหลือไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชี ซึ่งอาจเกิดจากกรณีที่หน่วยงานจ่ายเงินให้เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินแล้ว แต่ไม่บันทึกจ่ายในระบบ ส่งผลให้เงินฝากธนาคารในระบบ และบัญชีเจ้าหนี้การค้าภายนอกหรือใบสำคัญค้ำจ่ายมีจำนวนสูงกว่าความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะ

ตรวจสอบความถูกต้องของรายการบัญชีบัญชีใบสำคัญค้ำจ่าย และบัญชีเจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก และรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและประสานกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรับปรุงรายการบัญชีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ข้อสังเกตที่ ๓ รายงานงบทดลองหน่วยเบิกจ่ายรายเดือน ประจำปี ๑-๘ มีบัญชีแสดงยอดยกไปสูงผิดปกติ จำนวน ๒ บัญชี คือ

๑) บัญชีลูกหนี้เงินยืมราชการในงบประมาณ อาจเกิดจากกรณีต่อไปนี้

๑.๑) บัญชีที่ยังไม่หักล้างลูกหนี้เงินยืมราชการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

จนถึงปัจจุบัน

๑.๒) การล้างลูกหนี้เงินยืมราชการไม่ถูกต้อง

๒) บัญชีเงินรับฝากอื่น ซึ่งอาจเกิดจากการบันทึกบัญชีการรับเงิน ประเภทเอกสาร RE และตัดนำส่งเงิน ประเภทเอกสาร PP ไม่ครบถ้วน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

ข้อเสนอแนะ

ตรวจสอบความถูกต้องของรายการดังกล่าว รวมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและประสานกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรับปรุงรายการบัญชีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันโดยเร็ว

ข้อสังเกตที่ ๔ ยอดคงเหลือของบัญชีเงินฝากคลัง ในระบบ GFMS กับยอดคงเหลือในบัญชีย่อยหรือทะเบียนคุมเงินฝากคลังมีผลต่างกัน ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบชี้แจงว่า เป็นรายการรายได้ ที่แบ่งจัดเก็บไว้ตั้งแต่ก่อนการยกยอดเข้าระบบ GFMS แสดงอยู่คู่กับบัญชีรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ซึ่งอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ตรวจสอบแหล่งที่มาของยอดผลต่างบัญชีเงินฝากคลังในระบบ GFMS กับทะเบียนคุมระบบ Manual และแจ้งให้สำนักตรวจสอบภายในทราบต่อไป

ข้อสังเกตที่ ๕ การบันทึกบัญชีเบิกจ่ายเงินในระบบ อาจไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชีในระบบ GFMS เนื่องจากยอดเงินเบิกจากคลังคงเหลือ (ผลรวมของบัญชีเงินฝากธนาคารและบัญชีค้างรับจาก บก.) ไม่สอดคล้องกับหนี้สินค้างชำระ (บัญชีเจ้าหน้าที่การค้ายานอกรถผ่านส่วนราชการรวมกับบัญชีใบสำคัญค้างจ่าย) โดยรายการคู่บัญชีที่เกิดจากการวางเบิกเงิน การรับเงินจากคลัง และการจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินของระบบการเบิกจ่ายเงิน แสดงข้อมูลยอดเงินเบิกจากคลังคงเหลือสูงกว่าหนี้สินค้างชำระ ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และดำเนินการปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้องโดยเร็ว เพื่อให้การบันทึกการเบิกและจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่องที่ ๑ ความถูกต้อง (Accuracy) ข้อ ๑.๒.๔

ข้อสังเกตที่ ๖ ยอดคงเหลือวัสดุ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่สำนัก/กองในสังกัด สป.กษ. จัดทำรายงานวัสดุคงเหลือประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้กองคลัง สป.กษ. เพื่อนำมาปรับปรุงรายการบัญชีวัสดุคงคลังตามเกณฑ์คงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ ในระบบ GFMS มีข้อมูลไม่ตรงกับยอดคงเหลือ ของรายการวัสดุ สำนัก/กองในสังกัด สป.กษ. ตามรายงานตรวจสอบพัสดุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงข้อมูลยอดคงเหลือของบัญชีวัสดุคงคลังในระบบมือ ส่งผลให้บัญชีวัสดุคงคลังในระบบมือกับระบบ GFMS ไม่ถูกต้องตรงกัน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้กองคลัง ชักซ้อมความเข้าใจการจัดทำรายงานวัสดุคงเหลือประจำปี ให้แก่สำนัก/กองในสังกัด สป.กษ. เพื่อให้ได้ข้อมูลการปรับปรุงบัญชีวัสดุตามเกณฑ์คงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ ในระบบ GFMS ที่ถูกต้องและสอดคล้องกับหลักฐานการแสดงยอดคงเหลือของบัญชีวัสดุในระบบมือ และยอดยกไปของบัญชีวัสดุคงคลังในงบทดลอง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ แสดงข้อมูลเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติ งานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อสังเกตที่ ๗ บัญชีเงินรับฝากอื่น มีรายการบัญชีที่ยังไม่ได้จ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ ค้างจ่ายมาเป็นระยะเวลานาน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบความถูกต้องและดำเนินการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ต่อไป เพื่อลดภาระผูกพันทางบัญชี

เรื่องที่ ๒ ความโปร่งใส (Transparency)

ไม่พบการเปิดเผยงบประมาณสู่สาธารณะ ตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อเสนอแนะ

ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงาน ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดย

- (๑) เผยแพร่งบประมาณเป็นประจำปีทุกเดือน โดยเปิดเผยเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๓๐ วันนับจากวันที่ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค เช่น การลง Website หรือปิดประกาศในที่สาธารณะ
- (๒) มีการจัดทำรายละเอียดรายการบัญชีที่สำคัญ ได้แก่ บัญชีเงินสดในมือ บัญชีเงินฝากธนาคาร บัญชีเงินฝากคลัง บัญชีลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ/นอกงบประมาณ บัญชีวัสดุคงคลัง บัญชีครุภัณฑ์ เป็นอย่างน้อย ประกอบงบทดลองเป็นประจำปีทุกเดือน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว๒๓๗ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

เรื่องที่ ๓ ความรับผิดชอบ (Accountability)

ไม่มีการจัดทำและส่งรายงานประจำเดือน และประจำปี ตามที่หนังสือสั่งการกรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อเสนอแนะ

ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนำส่งรายงานงบทดลองประจำเดือนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาคทุกเดือน ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๖.๒.๒ การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีไม่ถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน เก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๑. การบันทึกบัญชีแยกประเภท บางรายการไม่เป็นไปตามผังบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version ๒๕๖๐ กำหนด

ข้อเสนอแนะ

- (๑) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำใบสำคัญการปรับปรุงรายการบัญชีที่ตรวจพบดังกล่าว ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด และเสนอเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่ออนุมัติก่อนบันทึกรายการปรับปรุงในระบบ GFMS ต่อไป
- (๒) มอบหมายให้มีผู้สอบทานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่บันทึกข้อมูลในระบบ GFMS และกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้มีความรอบคอบในการบันทึกข้อมูลบัญชีแยกประเภทให้ถูกต้องเป็นไปตามผังบัญชีมาตรฐาน Version ๒๕๖๐

๒. การบันทึกการจ่ายเงินในระบบ GFMSตามแบบ ขจ ๐๕ คลาดเคลื่อน และไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์กำหนด และไม่ได้เรียก แบบ ขจ ๐๕ มาแนบประกอบ เอกสารใบสำคัญคู่จ่าย

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินในระบบ GFMS ดังนี้

- (๑) บันทึกการจ่ายเงินในระบบ GFMS ในวันที่จ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ และระบุวันที่ผ่านรายการเป็นวันเดียวกับวันที่จ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินนั้น
- (๒) เรียกรายงานจ่ายชำระเงิน (แบบ ขจ ๐๕) มาแนบประกอบ เอกสารใบสำคัญคู่จ่าย เพื่อเป็นหลักฐานการจ่ายเงิน

๓. กรณีการจ่ายตรง ไม่ได้เรียกรายงานการจ่ายชำระเงินให้แก่ผู้ขายมาแนบ

ประกอบเอกสารใบสำคัญคู่จ่าย

ข้อเสนอแนะ

กรณีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้/ผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการดังนี้

- (๑) พิมพ์ “รายงานแสดงการจ่ายเงินเข้าบัญชีของผู้มีสิทธิรับเงิน” มาสอบทานความถูกต้อง และแนบประกอบเอกสารใบสำคัญคู่จ่าย เพื่อเป็นหลักฐานการจ่ายของส่วนราชการ
- (๒) เรียกใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหนี้/ผู้มีสิทธิรับเงินมาแนบประกอบเอกสารใบสำคัญคู่จ่าย ทั้งนี้หากไม่สามารถติดตามใบเสร็จรับเงินได้ ให้ทำหนังสือแจ้งสำนักงานสรรพากรพื้นที่

๔. การขอเบิกเงินรายการค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ของสำนักงาน ไม่ได้ทำการเบิกจ่าย

ตรงให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง ตามที่ระเบียบกำหนด

๖.๓. เอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน บางรายการยังไม่ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๑. การเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง กรณีปฏิบัติราชการเข้าร่วมอบรมโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนฯ และโครงการศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านฯ ในลักษณะค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปราชการ

ข้อเสนอแนะ

ผู้เดินทางไปราชการคืนเงินค่าเบี้ยเลี้ยง และนำส่งคืนคลังต่อไป

๒. การเบิกค่าเครื่องแต่งกายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว จากงบดำเนินงาน ไม่เป็นตามหลักการจำแนกงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้เบิกจ่ายได้จากงบรายจ่ายอื่นเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

- (๑) คืนเงินค่าเครื่องแต่งกาย เพื่อนำส่งเป็นเงินเบิกเกินส่งคืนคลังต่อไป
- (๒) กรณีข้าราชการดังกล่าวประสงค์จะขอเบิกเงินค่าเครื่องแต่งกาย เห็นควรให้ทำหนังสือแจ้งสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เพื่อขออนุมัติปรับแผนต่อรัฐมนตรีว่าการฯ และเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้ตั้งเรื่องขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ โดยแนบเอกสารหลักฐานให้กองคลัง สป.กษ. ดังนี้
 - ๒.๑) สำเนาเอกสารที่รัฐมนตรีว่าการฯ อนุมัติปรับแผน
 - ๒.๒) สำเนาบันทกอนุมัติค่าใช้จ่ายในการอบรม และอนุมัติให้เดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว

๒.๓) หนังสือรับรองว่าไม่เคยเบิกค่าเครื่องแต่งกาย ภายใน ๒ ปี

๓. ไม่ได้จัดทำใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน กรณีข้าราชการ/ลูกจ้าง ของส่วนราชการสำรองจ่ายเงินส่วนตัวก่อนและไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ และเมื่อสำนักงานฯ จ่ายเงินแล้ว ไม่จัดทำใบสำคัญรับเงินแนบเป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ข้าราชการ/ลูกจ้างของส่วนราชการที่สำรองเงินส่วนตัวไปก่อน โดยที่ได้รับใบเสร็จ รับเงินซึ่งมีรายการไม่ครบถ้วนตามระเบียบกำหนด หรือไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ ให้

ข้าราชการ / ลูกจ้าง ดังกล่าว จัดทำใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน (บก. ๑๑๑) และเมื่อสำนักงานฯ มีการจ่ายเงิน ให้ข้าราชการ/ ลูกจ้างลงชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงิน เพื่อเป็นหลักฐานการจ่าย

๔. เจ้าหน้าที่ไม่ได้จัดทำใบรับใบสำคัญเมื่อผู้ยืมส่งหลักฐานการจ่าย และไม่บันทึก
รับคืนด้านหลังของสัญญาการยืมเงิน

ข้อเสนอแนะ

(๑) หลักฐานการเบิกจ่ายเงินยืม ให้เจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ
ดังนี้

๑.๑) จัดทำใบรับใบสำคัญขึ้นเองตามรูปแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด หรือขอ
เบิกใบรับใบสำคัญจากฝ่ายพัสดุ กองคลัง สป.กษ.

๑.๒) จัดทำทะเบียนคุมใบรับใบสำคัญ เช่นเดียวกับการควบคุม
ใบเสร็จรับเงิน

(๒) ทุกครั้งที่มีการคืนเงินยืม ให้มีการบันทึกด้านหลังสัญญาเงินทุกฉบับ

๕. การดำเนินการจัดหาพัสดุของส่วนราชการโดยวิธีตกลงราคา ยังไม่เป็นไปตาม
ระเบียบและหนังสือสั่งการกำหนด เช่น

- การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีตกลงราคา จัดทำรายงานขอซื้อ/ขอจ้าง ตามระเบียบพัสดุฯ
ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๙ ในคราวเดียวกัน

- รายงานขอซื้อขอจ้างในการจัดหาไม่ได้ระบุราคามาตรฐานหรือราคากลางของส่วน
ราชการ หรือราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุด ภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ

- ไม่ระบุรายละเอียดของพัสดุที่ซื้อหรือจ้าง
- การกำหนดอัตราค่าปรับในใบสั่งซื้อ/สั่งจ้างไม่ถูกต้อง
- ผู้ลงนามสั่งซื้อ/สั่งจ้างในใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง ไม่ใช่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ
- รายละเอียดเงื่อนไขการจ้างเหมาเอกชนดำเนินงาน ไม่ระบุจำนวนชิ้นงานที่จ้างให้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้หัวหน้าสำนักงานฯ กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและ
ทบทวนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ระเบียบพัสดุฯ กำหนด

๖. การดำเนินจัดจ้างเอกชนดำเนินงานของสำนักงาน ยังปฏิบัติไม่เป็นไปตาม
ระเบียบพัสดุและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เช่น

- รายงานขอจ้างไม่ระบุรายละเอียดของงานที่จ้าง

- การจัดจ้างเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพียง ๑ คน

- รายละเอียดเงื่อนไขการจ้าง ไม่ระบุจำนวนชิ้นงานที่จ้างให้ชัดเจน เพื่อเก็บสถิติ
ในการจัดจ้างครั้งต่อไป

- เงื่อนไขการจ้างเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มีการกำหนดให้ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน
นอกเวลาราชการ ซึ่งไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบ

- นำบุคคลมาค้าประกันการจ้าง ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๑๔๑

- ขอบเขตการจ้างพนักงานขับรถยนต์และเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล กำหนดพื้นที่การ
ปฏิบัติงานไม่ครอบคลุมพื้นที่ภายในจังหวัด เนื่องจากกรณีลงพื้นที่ในจังหวัดมีการกำหนดค่าใช้จ่ายเดินทาง ไป
ราชการ (ค่าเบี้ยเลี้ยง) ให้แก่ผู้รับจ้าง ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาการปฏิบัติ งานปกติตามเนื้องานที่จ้างในสัญญา

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้หัวหน้าสำนักงาน กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายและหนังสือสั่งการกำหนด

๗. การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง ยังไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลังกำหนด

- เจ้าหน้าที่พัสดุไม่ได้จัดทำรายงานขอซื้อน้ำมันเสนอหัวหน้าส่วนราชการ ในวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่จัดทำรายงานขอซื้อน้ำมันเสนอหัวหน้าส่วนราชการทุกครั้งที่มีการจัดซื้อ
- หลักฐานการตรวจรับน้ำมันไม่ถูกต้อง
- ไม่มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง
- ผู้ลงนามใบสั่งจ่ายน้ำมันไม่ใช่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้เจ้าหน้าที่พัสดุศึกษาและทำความเข้าใจ เรื่อง การเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการติดต่อราชการในการบริหารงาน ตามหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/ว๔๖๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๘. หลักฐานการจ่าย ไม่ประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” และลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายตัวบรรจง พร้อมวันเดือนปีที่จ่ายกำกับไว้

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการประทับตราจ่ายเงินและลงลายมือชื่อ พร้อมชื่อตัวบรรจงและวันที่จ่ายเงินในหลักฐานการจ่ายทุกฉบับ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และให้เกิดระบบ ควบคุมภายในที่ดี

๙. ใบสั่งจ้างไม่ติดอากรแสตมป์ ตามพระราชบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เจ้าหน้าที่พัสดุควรปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามประมวลรัษฎากร กำหนดต่อไป

๑๐. การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด

๑๐.๑) การเบิกค่าที่พักของผู้เดินทางไปราชการเพื่อฝึกอบรม ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ของระเบียบฯ ข้อ ๑๖ เนื่องจากผู้จัดการอบรม (มกอช.) มีการจัดที่พักให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมโดยพักห้องคู่ แต่ผู้เข้ารับการอบรมประสงค์จะพักห้องเดี่ยว จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด และไม่พบหลักฐานใบเสร็จ รับเงินค่าที่พักในการเดินทางไปร่วมงานวันสถาปนากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องในโอกาสครบ ๑๒๕ ปี ซึ่งต้องเบิกจ่ายค่าที่พักตามที่จ่ายจริง

ข้อเสนอแนะ

เรียกเงินค่าที่พักคืนจากผู้เดินทางไปราชการ และชี้แจงเหตุผลความจำเป็น กรณีไม่เดินทางกลับที่พักหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจประกอบการตรวจสอบการคำนวณค่าเบี้ยเลี้ยง ทั้งนี้ หากไม่มีเหตุผลอันควร เห็นควรให้คืนเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ต่อไป

๑๐.๒) ระยะเวลาการเดินทางไปราชการไม่สอดคล้องกับหลักฐานการเบิกจ่ายเงินเนื่องจากผู้เดินทางไปเดินทางกลับที่พักหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจทันที ทำให้เกิดสิทธิการค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าที่พักเพิ่มขึ้น โดยไม่ชี้แจงเหตุผลความจำเป็น

ข้อเสนอแนะ

ให้ผู้เดินทางไปชี้แจงเหตุผลความจำเป็น กรณีไม่เดินทางกลับที่พักหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจ หากไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ เห็นควรคืนค่าที่พัก และค่าเบี้ยเลี้ยง ต่อไป

๑๑. ระบุรายการค่าทางด่วนพิเศษในหลักฐานการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้เดินทางไปราชการจัดทำใบเบิกค่าทางด่วนพิเศษแยกจากแบบใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (แบบ๘๗๐๘) ด้วยทุกครั้ง เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินถูกต้องตามหนังสือสั่งการต่อไป

๑๒. การขอเบิกเงินชดใช้เงินทดรองราชการ มีการเบิกเงินค่าโทรศัพท์ และค่าบริการไปรษณีย์ ซึ่งปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๕ กำหนด “การขอเบิกเงินของส่วนราชการสำหรับค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลข ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม ให้กรมบัญชีกลางจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้กับเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง”

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ซักซ้อมความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนัก/ กองในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคให้กับเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง ตามที่ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๕ กำหนด

๗. ตรวจสอบการบริหารงานการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติของ Single Command

การตรวจสอบการบริหารงานการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติของ Single Command จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสอบทานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) การบูรณาการ การบริหารจัดการงานในพื้นที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเพื่อตรวจสอบการบริหารงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ดำเนินการเป็นไปตามแผนปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๐ ระดับจังหวัดและนำไปปฏิบัติได้จริงในพื้นที่ จากการสอบทานผลการดำเนินงานและการบริหารงานการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เอกสาร/หลักฐาน ประกอบด้วย คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ รายงานการประชุม Web Conference รายงานการประชุม Single Command แผนการปฏิบัติงาน ผลการดำเนินงาน และหนังสือสั่งการส่วนใหญ่คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับจังหวัดขับเคลื่อนนโยบายตามข้อสั่งการ และจัดประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้งเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าของงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่อย่างไรก็ตามกิจกรรมบางเรื่องยังไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการ โดยมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อสังเกตที่ ๑ การจัดทำแผนบูรณาการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ แผนของแต่ละงาน/โครงการ และแผนปฏิบัติงานของคณะกรรมการ Single Command ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายภารกิจ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังไม่ครบถ้วน

คณะกรรมการ Single Command ของจังหวัด มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในระดับจังหวัด เฉพาะบางโครงการ และไม่พบการจัดทำแผนบูรณาการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และแผนของแต่ละงาน/โครงการ

ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการ Single Command ทุกจังหวัด จัดทำแผนบูรณาการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ แผนของแต่ละงาน/โครงการ และแผนปฏิบัติงานของคณะกรรมการ Single Command และกำหนดให้มีการจัดส่งแผนดังกล่าว ให้สำนักตรวจราชการ สำนักงานติดตามงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจติดตามงานในพื้นที่ของผู้ตรวจราชการ

ข้อสังเกตที่ ๒ ไม่พบการใช้ระบบสื่อสารข้อมูล File Sharing

สำนักงานไม่มีการใช้งานผ่านระบบสื่อสารข้อมูล File Sharing เนื่องจากเกิดความผิดพลาดของระบบเครือข่ายของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ผ่านทาง e-mail ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการแทน อีกทั้งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ยังไม่ทราบว่าต้องส่งข้อมูล/รายงานใดผ่านระบบสื่อสารข้อมูล File Sharing บ้าง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรับปรุงระบบสื่อสารข้อมูล File Sharing ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

ข้อสังเกตที่ ๓ การติดตามผลการดำเนินงานและรายงานความก้าวหน้างานนโยบายของ คณะกรรมการ Single Command ยังไม่ครบถ้วน

ในการประชุม คณะกรรมการฯ ได้มีติดตามผลการดำเนินงานโครงการเฉพาะโครงการนโยบาย ที่สำคัญเท่านั้น เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โครงการส่งเสริม การเกษตรแปลงใหญ่ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ จังหวัด ไม่ได้ ติดตามงานนโยบายโครงการที่เป็น Agenda Base ซึ่งมีเพียงหน่วยงาน/หัวหน้างานที่รับผิดชอบรายงาน ความก้าวหน้าหรือเสนอที่ประชุมรับทราบหรือพิจารณาในบางครั้งเท่านั้น ประกอบกับการประชุมส่วนใหญ่ หัวหน้าหน่วยงานจะมอบผู้แทนเข้าร่วมประชุม ทำให้ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ประสานฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ขับเคลื่อนฯ จังหวัด ใช้แผนการปฏิบัติงานของโครงการเป็นหลักในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการตาม นโยบายทั้งโครงการที่เป็น Area Base และ Agenda Base ในการกำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการ Single Command

ข้อสังเกตที่ ๔ การเชื่อมโยงงานตามนโยบายของ รมว.กษ. (เพื่อยกกระดาษ A๔) ยังไม่ สามารถสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เกิดการบูรณาการ ได้ ซึ่งข้อเท็จจริงหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ จะมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน เป้าหมาย และ ตัวชี้วัด โดยเน้นการทำงานในภารกิจของตนเองเป็นหลัก มากกว่าการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงฯ ในภาพรวม

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของ คณะกรรมการ Single Command และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการบูรณาการและ เชื่อมโยงงานตามนโยบาย โดยอาศัยคู่มือนโยบายยกกระดาษ A๔ ของศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันของเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๒

หน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบภายใน ส่วนราชการที่ปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านการผลิตได้แก่ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ดังนี้

๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวง การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

๓. ติดตามผลการตรวจสอบ

๔. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ

๕. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๖. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

๗. ปฏิบัติงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้วางแผนตรวจสอบโครงการทั้งหมด ๔ โครงการ สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด โดยสรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑. ตรวจสอบการดำเนินงาน กิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) และได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อประเมินผลสำเร็จของกิจกรรมว่าสามารถสนับสนุนให้สินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลหรือไม่ และตัวชี้วัดเชิงปริมาณตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน ๒ ตัว ได้แก่ ๑. จำนวนมาตรฐานที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๒๐ เรื่อง ๒. การให้บริการข้อมูลด้านมาตรฐาน และความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร จำนวน ๒๘๐ เรื่อง จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร พบว่าหน่วยงานได้จัดทำมาตรฐานสินค้าจำนวน ๒๒ เรื่อง ประกอบด้วย มาตรฐานบังคับจำนวน ๒ เรื่อง มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน จำนวน ๑๓ ขั้นตอน และมาตรฐานทั่วไป จำนวน ๒๐ เรื่อง มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน จำนวน ๘ ขั้นตอน ซึ่งในขั้นตอนสุดท้ายของการจัดทำมาตรฐาน หน่วยงานได้กำหนดไว้เพียงขั้นตอนการนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงนามนำเสนอร่างประกาศ/ร่างกฎกระทรวง ไปยังเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีเพื่อลงในราชกิจจานุเบกษา จึงไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานได้ทั้งผลผลิต (out put) และผลลัพธ์ (out come) และไม่มีฐานข้อมูลของผู้นำมาตรฐานที่ได้ประกาศไปแล้วว่ามีนำไปใช้จำนวนกี่เรื่อง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๖๗,๗๐๗,๘๔๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙ ยังไม่มีใบสำคัญให้ตรวจสอบว่าได้นำไปใช้ในกิจกรรมใดบ้าง

ได้แก่ งบประมาณงาน จำนวน ๑๒,๗๗๒,๙๐๐ บาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ผลการตรวจสอบสรุปได้ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานไม่สามารถวัดผลผลิตและผลลัพธ์ได้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน่วยงานได้กำหนดตัวชี้วัดเชิงปริมาณ กิจกรรมการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารไว้ จำนวน ๒ ตัว ดังนี้

- ๑) จำนวนมาตรฐานที่จัดทำแล้วเสร็จ จำนวน ๒๐ เรื่อง
- ๒) การให้บริการข้อมูลด้านมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร จำนวน ๒๘๐ เรื่อง

โดยหน่วยงาน สามารถจัดทำมาตรฐานสินค้าได้จำนวน ๒๒ เรื่อง ประกอบด้วยมาตรฐานบังคับจำนวน ๒ เรื่อง มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน จำนวน ๑๓ ขั้นตอน และมาตรฐานทั่วไป จำนวน ๒๐ เรื่อง มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน จำนวน ๘ ขั้นตอน ซึ่งในขั้นตอนสุดท้ายของการจัดทำมาตรฐาน หน่วยงานได้กำหนดไว้เพียงแค่การนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามนำเสนอร่างประกาศ/ร่างกฎกระทรวง ไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมาตรฐานที่จัดทำแล้วเสร็จจะสามารถนำไปใช้ และเผยแพร่ได้ เมื่อมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงทำให้ไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงานได้ว่าสามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณตามเอกสารรายจ่ายประจำปีหรือไม่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ มีจำนวนมาตรฐานที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเพียง จำนวน ๑๖ เรื่อง จากเป้าหมายทั้งหมด ๒๐ เรื่อง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงานพิจารณา ดังนี้

- (๑) กำหนดให้ผู้รับผิดชอบทบทวน และปรับปรุงขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานสินค้าให้ครอบคลุมถึงขั้นตอนการนำมาตรฐานประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา หรือขั้นตอนสุดท้ายที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ เพื่อสามารถวัดผลการดำเนินงานได้ว่าสามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัดตามเอกสารรายจ่ายงบประมาณประจำปีหรือไม่
- (๒) ควรจัดทำฐานข้อมูลของการนำไปใช้มาตรฐานที่ได้ประกาศไปแล้วว่ามีจำนวนกี่เรื่อง และจำนวนผู้นำไปใช้

ข้อตรวจพบที่ ๒ การปฏิบัติงานบางขั้นตอนยังไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๑ หน่วยงานไม่ได้ใช้แบบฟอร์มเอกสารประกอบการเบิกจ่ายในการรับเงินของการฝึกอบรมบุคคลภายนอกตามที่ระเบียบกำหนด โดยได้นำแบบฟอร์มใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (แบบ ๘๗๐๘ ส่วนที่ ๒) มาใช้ในการรับเงินค่าพาหนะ ของผู้เข้าร่วมสัมมนาที่เป็นบุคคลภายนอก

ข้อเสนอแนะ

การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอกให้ใช้แบบใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ตามเอกสารหมายเลข ๒ ท้ายระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๕ ข้อ ๑๙

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๒ ไม่มีเอกสารการใช้จ่ายเงินงบประมาณของกิจกรรมให้ตรวจสอบ และมีการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับหน่วยงานเพิ่มเติม จากโครงการอื่นทั้งที่อยู่ในแผนงานเดียวกันและนอกนอกแผนงาน โดยไม่ปรากฏแหล่งที่มาว่าดำเนินการตามมติรัฐมนตรี และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณพ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้กลุ่มตรวจสอบภายในของหน่วยงานตรวจสอบเอกสารการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ในส่วนที่สำนักงานเลขานุการกรมยังไม่ได้จัดหา ให้สำนักตรวจสอบภายใน เพื่อทราบว่าได้นำเงินงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมใดบ้าง แล้วแจ้งสำนักตรวจสอบภายในต่อไป

ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณหรือการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๔/ว๒๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แล้วจึงปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๓ ไม่ได้จัดทำข้อตกลงการจ้างเพิ่มของพนักงานจ้างเหมาชำระรถยนต์กรณีปฏิบัติงานนอกเหนือจากสัญญาจ้าง

จากการตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของพนักงานจ้างเหมาชำระรถยนต์ พบว่ามีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการให้พนักงานจ้างเหมาบริการชำระรถยนต์ ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากข้อตกลงการจ้าง โดยส่วนราชการจะต้องดำเนินการทำข้อตกลงการจ้างเพิ่มเติมสำหรับงานที่เพิ่มขึ้นและเมื่อมีการตรวจรับจึงจะสามารถเบิกจ่ายค่าจ้างได้

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงาน ดำเนินการทำข้อตกลงจ้างเพิ่มเติมสำหรับงานที่เพิ่มขึ้นในกรณีการจ้างเอกชนดำเนินงานแล้วมีการกำหนดเกี่ยวกับเงินค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไว้นอกสัญญาจ้าง และเมื่อมีการตรวจรับจึงจะสามารถเบิกจ่ายค่าจ้างได้โดยเบิกจ่ายเงินจากงบดำเนินงานหมวดค่าใช้สอย

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๔ การเบิกจ่ายค่าที่พักในการไปราชการ ของพนักงานจ้างเหมาชำระรถยนต์กรณี ที่ไปรับ-ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมไม่ถูกต้อง โดยมีการเบิกจ่ายค่าที่พักในลักษณะเหมาจ่าย มิได้เบิกจ่ายตามจริง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการติดตามหลักฐานการจ่ายเงินค่าที่พักดังกล่าวจากผู้เดินทางมาแบบประกอบใบสำคัญคู่จ่ายให้ถูกต้อง ครบถ้วน หากผู้เดินทางไม่สามารถนำหลักฐานการจ่ายค่าที่พักมาแบบประกอบการเบิกจ่ายได้ เห็นควรให้สำนักงานฯ เรียกเงินคืนจากผู้เดินทางดังกล่าว และนำส่งคืนคลังต่อไป

(๒) ในคราวต่อไปเห็นควรให้หัวหน้าส่วนราชการ กำกับ ดูแล ให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยราคาที่ตกลงจ้างเพิ่มให้เทียบราคาจากระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๕ มีการเบิกค่าผ่านทางด่วนพิเศษในการเดินทางไปราชการ ในลักษณะค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นที่ต้องจ่ายในการเดินทางไปราชการ

การเบิกค่าผ่านทางด่วนพิเศษในการเดินทางไปราชการ เป็นค่าใช้จ่ายที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๕๓ และหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/ว๙๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ รายการลำดับที่ ๒๐ กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ โดยค่าผ่านทางด่วนพิเศษ ต้องนำมาเบิกจ่ายแยกจากการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ไปราชการ จากการตรวจสอบพบว่า มีการเบิกค่าผ่านทางด่วนพิเศษในการเดินทางไปราชการในลักษณะ ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นที่ต้องจ่ายในการเดินทางไปราชการโดยใช้แบบใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (แบบ ๘๗๐๘) แนบเป็นเอกสารขอเบิก

ข้อเสนอแนะ

การเบิกค่าผ่านทางด่วนพิเศษในการเดินทางไปราชการ เป็นค่าใช้จ่ายที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๕๓ และหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/ว๙๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ รายการลำดับที่ ๒๐ กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ โดยค่าผ่านทางด่วนพิเศษ ต้องนำมาเบิกจ่ายแยกจากการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๖ หน่วยงานไม่ได้แนบใบเสร็จรับเงินมาประกอบเอกสารเอกสารการเบิกจ่ายเงิน กรณีที่เป็นการจ่ายตรง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นำใบเสร็จรับเงิน มาแนบประกอบการเบิกจ่ายให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตามระเบียบเบิกจ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๙ และข้อ ๔๐

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๗ การชำระคืนเงินยืมผู้ส่งใช้เงินยืมไม่ใช่ผู้ยืม

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการขอใช้เงินยืม โดยในช่องผู้จ่ายเงินในการจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้ผู้ยืมเงินเป็นผู้ลงลายมือชื่อเป็นผู้จ่ายเงิน ตามระเบียบเบิกจ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖๐

ข้อสังเกต มีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการให้พนักงานจ้างเหมาบริการขับรถยนต์ ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามเนื้องานในสัญญา

จากการตรวจสอบ พบว่ากรณีที่พนักงานจ้างเหมาบริการขับรถยนต์เดินทางไปราชการต่างจังหวัดแล้วมีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ ให้ในอัตราวันละ ๒๔๐ บาท ต่อวัน ซึ่งตามสัญญาจ้างได้กำหนดสถานที่ปฏิบัติงานไว้ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และจังหวัดต่างๆทั่วราชอาณาจักร ระหว่างวันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น.- ๑๗.๐๐น. ดังนั้นกรณีที่เดินทางไปราชการต่างจังหวัดในระหว่างวัน เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามเนื้องานในสัญญาจ้าง จึงไม่สามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการให้แก่พนักงานจ้างเหมาขับรถยนต์ได้

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำนวณเงินค่าเบี้ยเลี้ยงของพนักงานขับรถยนต์โดยให้หักเนื้องานในส่วนที่ซับซ้อนกับเนื้องานในสัญญาออกและนำเงิน จำนวน ๒,๘๘๐ บาท คืนส่งคลังต่อไป

(๒) ในคราวต่อไปเห็นควรให้หัวหน้าส่วนราชการ กำกับ ดูแล ให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยราคาที่ตกลงจ้างเพิ่มให้เทียบราคาจากระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายในเดินทางไปราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. ตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐) โดยสอบถามและตรวจสอบเอกสาร หลักฐานการดำเนินงานที่สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กองคลัง และตรวจสอบในพื้นที่ดำเนินการจังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดสุรินทร์ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตัวชี้วัดของโครงการ และมีการบริหารจัดการ การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแล อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ ซึ่งเป้าหมายตามคู่มือการปฏิบัติงานได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑,๕๑๒ แปลง ประกอบด้วย แปลงใหญ่ปี ๒๕๕๙ จำนวน

๖๐๐ แปลง แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๐๐ แปลง และแปลงเตรียมความพร้อม จำนวน ๕๑๒ แปลง โดยกลุ่มต้องบริหารจัดการแปลงในด้านการวางแผน/จัดการการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการกลุ่มได้ดีขึ้น ซึ่งกำหนดลดต้นทุน ๒๐% เพิ่มผลผลิต ๒๐% ยกย่องคุณภาพผลผลิตสู่มาตรฐาน สอดคล้องความต้องการของตลาด และเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ

จากการสอบถามเอกสารหลักฐานการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลง

ใหญ่ ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เมื่อปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๙๕ ได้รับการส่งเสริมความรู้ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการต้นทุนการผลิต ด้านการเพิ่มผลผลิต ด้านการตลาด และด้านการบริหารจัดการ สามารถลดต้นทุนได้ ๑๒.๐๗๖ % เพิ่มผลผลิตได้ ๑๗.๐๔๔ % และสร้างมูลค่าเพิ่มรวม ๔,๘๖๔.๙๔ ล้านบาท และผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ แปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ได้ดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ไปแล้ว จำนวน ๑,๗๔๖ แปลง พื้นที่ ๒,๗๑๘,๑๖๔.๕๗ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑๙๕,๗๔๖ ราย และจำนวน ๖๗ สินค้า โดยแบ่งเป็น

แปลงใหญ่เดิม ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๕๙๗ แปลง (เป้าหมายเดิม ๖๐๐ แปลง มีการยกเลิกเข้าร่วมโครงการ ๓ แปลง) ขนาดพื้นที่ ๑,๔๙๕,๓๐๕.๐๙ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๙๖,๓๐๑ ราย จำนวน ๓๓ สินค้า

แปลงใหญ่ใหม่ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๑๔๙ แปลง ขนาดพื้นที่ ๑,๒๒๒,๘๕๙.๔๘ ไร่ และเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๙๙,๔๔๕ ราย จำนวน ๖๗ สินค้า

หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒๐,๕๒๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๖๓,๔๗๗,๓๗๒ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๗) ผูกพัน ๒๑๖,๑๗๘ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗๙) คงเหลือ ๕๖,๘๒๖,๔๕๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๕๑) (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐)

จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ พบว่าการดำเนินการและระบบการควบคุมภายในของโครงการฯ ยังมีจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานและปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งผลการตรวจสอบสรุปข้อตรวจพบ/ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ และปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงาน แปลงใหญ่ ยกเว้นบางกิจกรรมมีการปฏิบัติงานที่ไม่ครบถ้วนถูกต้องส่งผลกระทบต่อพัฒนาแปลง ของโครงการฯ

การบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ (Bigfarm๖๐.doae.go.th) ด้านข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล และข้อมูลพื้นฐานรายแปลง ของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในระบบออนไลน์ หน่วยงาน ในส่วนภูมิภาคของกรมส่งเสริมการเกษตรยังบันทึกไม่ครบถ้วน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รับมอบหมายงาน ในหลายๆ ด้าน ทำให้ดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ส่วนหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ (กรมประมงและกรมปศุสัตว์) ยังบันทึกไม่ครบถ้วน /บันทึกแล้วแต่ไม่ปรากฏในระบบออนไลน์ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการบันทึก ข้อมูลอาจมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการบันทึกข้อมูลส่งผลให้ข้อมูลที่บันทึกแล้วไม่ปรากฏผลในระบบออนไลน์ ทั้งนี้กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีหนังสือแจ้งขยายระยะเวลาการบันทึกข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่แล้ว

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการบันทึกข้อมูลให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ กำหนดเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการทำแผนการผลิตของรายบุคคลต่อไป

ข้อตรวจพบที่ ๒ การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ บางเรื่องยังปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๑ เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงิน ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง เช่น การไม่แนบใบเสร็จรับเงินประกอบการเบิกจ่าย ไม่ได้ใช้แบบใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ไม่ได้ใช้ใบสำคัญรับเงินสำหรับวิทยากร ใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินให้กับบุคคลภายนอกไม่ถูกต้อง

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๒ ดำเนินการเกี่ยวกับการยืมเงินราชการไม่ถูกต้อง เช่น กรอกรายละเอียด ในสัญญาเงินยืมไม่ครบถ้วน และส่งใช้เงินยืมล่าช้า

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๓ ไม่ได้จัดทำใบสั่งซื้อเพื่อทำการจองงบประมาณในระบบ (PO) เพื่อเบิกจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่โดยตรงที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาท

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๔ การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไม่ถูกต้อง ได้แก่ ขออนุมัติเดินทางไปราชการไม่ชัดเจน รายงานการเดินทางไปราชการระบุรายละเอียดไม่ชัดเจน นำค่าผ่านทาง คำนวณพิเศษมาเบิกรวมในการเดินทางไปราชการ เบิกค่าที่พักเหมาจ่ายให้พนักงานขับรถยนต์กรณีที่ใช้รถส่วนตัว ส่งเจ้าหน้าที่ เข้ารับการอบรม/สัมมนา

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้หัวหน้าส่วนราชการ ควบคุมและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ให้เป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง หรือข้อบังคับที่กำหนด

(๒) หน่วยงานควรจัดอบรมหรือให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

ข้อสังเกต ระบบการควบคุมภายในของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ยังมีจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

จากการสอบทานระบบควบคุมภายในของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ พบว่า

๑. สิ้นปีงบประมาณมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ แต่ไม่มีการรวบรวมผลการใช้จ่ายเงินของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในภาพรวม ทำให้ไม่ทราบต้นทุนของโครงการฯ ที่แท้จริง

๒. การดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ กรมส่งเสริมการเกษตรได้มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ มีการบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ (Bigfarm๖๐.doae.go.th) แต่แบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ในระบบออนไลน์ข้อมูลพื้นฐานรายบุคคล (สมาชิกแปลงใหญ่) รายการส่วนใหญ่เป็นด้านพืช ทำให้หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ (ประมงและปศุสัตว์) เกิดปัญหาอุปสรรคในการบันทึกข้อมูล

๓. การดำเนินงานโครงการบางเรื่องที่ยังปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในที่ดี

ข้อเสนอแนะ

(๑) เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) รวบรวมและรายงานผลการใช้จ่ายเงินของทุกหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการดำเนินงานภายใต้โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในระดับจังหวัด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะเลขานุการคณะทำงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อสรุปรายงานต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สรุปผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินในภาพรวมเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการว่ามีความคุ้มค่าหรือไม่

(๒) ในคราวต่อไป เห็นควรให้หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการนำปัญหาอุปสรรคในการบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ร่วมหารือกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรพัฒนาปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับประเภทสินค้า

(๓) ควรนำข้อตรวจพบและข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายในมาประเมินผลระบบการควบคุม และกำหนดกิจกรรมการปรับปรุงการควบคุมภายในด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่อไป

๓. ตรวจสอบการดำเนินงาน โครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง มาตรการส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ตามมาตรการส่งเสริมความรู้ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) โดยสอบถามและตรวจสอบเอกสาร หลักฐานการดำเนินงานที่กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ และตรวจสอบในพื้นที่ดำเนินการจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดของโครงการ และมีการบริหารจัดการ การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแล อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ ซึ่งตัวชี้วัดตามคู่มือการปฏิบัติงานได้กำหนด ตัวชี้วัดโครงการ ไว้ดังนี้

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๕๕,๖๔๒ ราย ได้รับปัจจัยการผลิต และสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีด้านการเลี้ยงสัตว์ปีกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ตามมาตรการส่งเสริมความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙ พบว่าการบริหารจัดการและระบบการควบคุมภายในของโครงการฯ ยังไม่เพียงพอและเหมาะสม และปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์กำหนด อาจส่งผลให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากมีเกษตรกรบางรายที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ (งบกลาง) จำนวน ๔๒๓,๙๒๘,๗๐๕.๕๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๔ งบปกติของหน่วยงานเบิกจ่ายแล้ว จำนวน ๓๕,๐๑๙,๔๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และมีผลการดำเนินงาน คือ ฝึกอบรมเกษตรกรและสนับสนุนพันธุ์สัตว์ปีก อาหารสัตว์ปีก และวัสดุปรับปรุงโรงเรือนให้กับเกษตรกร จำนวน ๑๕๕,๖๔๒ ราย ผลการตรวจสอบสรุปได้ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ตามมาตรการส่งเสริมความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์กำหนด อาจส่งผลให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

จากการสุ่มสอบถามเอกสารและหลักฐานการดำเนินงานโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าจำนวนเกษตรกรของอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มาเข้าร่วมการอบรมเพื่อรับการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีด้านการเลี้ยงสัตว์ ไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ เนื่องจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการลงลายมือชื่อแทนกัน จำนวน ๒๙๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๔ จากจำนวนเกษตรกรอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เข้าร่วมโครงการ ๒,๑๐๙ ราย และมีการมอบอำนาจให้มารับปัจจัยการผลิตแทนกัน ซึ่งในอำเภออื่นๆ ของจังหวัดสุพรรณบุรีหรือจังหวัดอื่นๆ ที่ไม่ได้สอบถามเอกสารการจัดอบรมให้กับเกษตรกร หากมีลักษณะเช่นเดียวกันกับจังหวัดสุพรรณบุรี ส่งผลให้จำนวนเกษตรกรอาจไม่ครบตามที่ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และยังมีการดำเนินการที่ยังไม่ถูกต้องบางประการ ดังนี้

๑. มีการใช้สิทธิต่อครัวเรือนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ เนื่องจากเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ สิทธิ ต่อ ครัวเรือน

๒. เกษตรกรบางรายที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ได้ลงลายมือชื่อรับปัจจัยการผลิต (อาหารสัตว์)

๓. รายชื่อเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ตรงกับใบรับสมัคร

๔. ไม่พบใบสมัครของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๓ ราย

๕. พบใบสมัครของเกษตรกร แต่ไม่มีรายชื่อในแบบรายงานรายชื่อเกษตรกรโครงการฯ

๖. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการรับพันธุ์สัตว์ไม่ตรงกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(๑) ตรวจสอบการใช้สิทธิของเกษตรกร ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ ในฤดูแล้ง มาตรการส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙

(๒) สอบทานความถูกต้องของแบบรับสมัครเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการตามความต้องการของชุมชนเพื่อบรรเทาผลกระทบภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ กับแบบรายงานรายชื่อเกษตรกรโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้งมาตรการส่งเสริมความรู้ และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙ และแบบส่งมอบพันธุ์สัตว์

ข้อตรวจพบที่ ๒ การดำเนินงานโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ตามมาตรการส่งเสริมความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ไม่ได้จัดทำรายงานผลการฝึกอบรมเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ หน่วยงานไม่ได้จัดทำรายงานผลการฝึกอบรมเกษตรกรโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ตามมาตรการส่งเสริมความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ปี ๒๕๕๘/๕๙ เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงาน รายงานผลการฝึกอบรม ต่อหัวหน้าส่วนราชการ ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ “ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมและรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม”

๒.๒ ใช้หลักฐานการจ่ายไม่ถูกต้อง โดยหน่วยงานใช้ใบสำคัญรับเงิน พร้อมสำเนาบัตรประชาชน และการลงลายมือชื่อของเกษตรกรเป็นหลักฐานการจ่ายเงินให้กับเกษตรกรในการเบิกค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป กรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ ไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้น ดำเนินการจัดทำใบรับรองการจ่ายเงิน (บก ๑๑๑) เพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินต่อส่วนราชการ ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๔๓

๒.๓ การเบิกจ่ายค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มเกินจำนวนเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงาน เรียกเงินคืนจากเจ้าหน้าที่ผู้ยืมเงินในการจัดอบรมให้แก่เกษตรกร คืนเป็นรายได้แผ่นดิน

๒.๔ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค.(กwp) ๐๔๒๑.๓/ว๑๙๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ เนื่องจากหน่วยงานได้ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ จัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างในการจัดหาอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ในการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกร พร้อมทำรายงานตรวจรับพัสดุก่อนการเบิกจ่าย ซึ่งตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค.(กwp) ๐๔๒๑.๓/ว๑๙๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ การจัดหาอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบพัสดุฯ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติให้ถูกต้อง เนื่องจากในการจัดหาอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมฯ พ.ศ.๒๕๔๙ ได้รับยกเว้น ไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบพัสดุฯ ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค.(กwp) ๐๔๒๑.๓/ว๑๙๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

๒.๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากหน่วยงาน ได้ยืมเงินเพื่อไปจัดอบรมให้กับเกษตรกร ซึ่งมีส่วนที่ยืมไปเพื่อดำเนินการจ้างจัดสถานที่จัดฝึกอบรมพร้อมเครื่องเสียงรวมอยู่ด้วย โดยมีเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเพียงใบเสร็จรับเงิน และสำเนาบัตรประชาชนของผู้รับจ้างเท่านั้น ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุฯ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงาน มีการกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๖ มีการนำเงินเหลือจ่ายจากงบดำเนินงานโครงการฯ ไปใช้ในการบริหารงานในสำนักงานฯ โดยไม่ได้ขออนุมัติจากผู้มีอำนาจ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุดที่ นร๐๗๐๔/ว๒๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๕ ที่กำหนดไว้ว่า “หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายภายใต้แผนงานเดียวกันที่เหลือจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ผลผลิตหรือโครงการ ตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ...” และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๒.๗ การจัดหาไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market :e – market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e – bidding) และหนังสือกระทรวงการคลัง

๒.๗.๑ การดำเนินการจัดหาพัสดุในลักษณะแบ่งซื้อแบ่งจ้าง หน่วยงานได้รับงบประมาณโครงการฯ จำนวน ๕๕,๔๒๕,๒๔๘ บาท เพื่อจัดหาพันธุ์สัตว์และปัจจัยการผลิต (วัสดุปรับปรุงโรงเรือนและอาหารสัตว์) ให้กับเกษตรกร จำนวนเงินงบประมาณที่หน่วยงานได้รับ ตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๖๕ เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง และตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๒๐ ต้องดำเนินการซื้อโดยวิธีประกวดราคา ซึ่งทางสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดหาพันธุ์สัตว์และปัจจัยการผลิต ในลักษณะแบ่งซื้อแบ่งจ้าง เนื่องจากพบว่า มีการดำเนินการจัดซื้อจำนวน ๒ ครั้ง เป็นการจัดซื้อพันธุ์สัตว์ (เปิดไข่และไก่ไข่ เป็นเงิน ๓๒,๒๙๖,๕๐๐ บาท) โดยวิธีพิเศษ (ตามหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ๐๖๑๔/ว๓๔๔๕๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่องการจัดหาปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร ตามโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙) ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการ ดำเนินการทุกขั้นตอนของวิธีพิเศษ ซึ่งเกินอำนาจใน

การสั่งซื้อโดยวิธีพิเศษ และจัดซื้อพันธุ์สัตว์ (ไก่เทศผู้) และปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๒๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุมัติ โดยผู้ขายเป็นรายเดียวกันทั้งสองครั้ง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงาน ดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎ ระเบียบดังกล่าวอย่างเคร่งครัด รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วย กรณีการใช้อำนาจในการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และการใช้อำนาจเกินวงเงินที่ได้รับมอบอำนาจสั่งซื้อโดยวิธีพิเศษ

๒.๗.๒ ไม่มีการต่อรองราคากับผู้เสนอราคาในกรณีมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวหรือมีผู้

เสนอราคาหลายรายแต่ผ่านการคัดเลือกเพียงรายเดียว ปฏิบัติไม่เป็นไปตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ข้อ ๓๘ กำหนดว่าเมื่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ได้พิจารณาตามข้อ ๓๗(๕) แล้วปรากฏว่า มีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวหรือมีผู้เสนอราคาหลายรายแต่ผ่านการคัดเลือกเพียงรายเดียว โดยปกติให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ครั้งนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องยกเลิกประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้คณะกรรมการต่อรองราคากับผู้เสนอราคารายนั้น แล้วเสนอความเห็นต่อหัวหน้าส่วนราชการต่อไป ซึ่งหน่วยงานมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว โดยไม่ได้ต่อรองราคา ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลฯ เสนอความเห็นเห็นว่าเสนอราคาต่ำกว่าราคากลางและเห็นว่าเป็นราคาที่เหมาะสมแล้ว และไม่พบเอกสารการต่อรองราคากรณี มีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวของหน่วยงานให้ตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไปหน่วยงานควรดำเนินการต่อรองราคากับผู้เสนอราคาเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และควรจัดเก็บเอกสารให้ครบถ้วนเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

๒.๗.๓ ไม่พบการจัดส่งสำเนาสัญญาซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคและกรมสรรพากร ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๑๓๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการจัดส่งสำเนาสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไปให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคและกรมสรรพากร

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้หน่วยงานที่ยังไม่ได้ส่งสำเนาสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคและกรมสรรพากร โดยเร็ว

๒.๗.๔ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์

เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๓๕ วรรคสาม ในการซื้อหรือจ้างครั้งเดียวกัน ห้ามแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา เป็นกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา หรือแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการเปิดซองสอบราคาหรือกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป ในการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่พัสดุควรศึกษาและปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบฯ เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๓๕ วรรคสาม “ในการซื้อหรือจ้างครั้งเดียวกัน ห้ามแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการรับ

และเปิดซองประกวดราคา เป็นกรรมการพิจารณาผลประกวดราคา หรือแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการเปิดซองสอบราคา หรือกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ”

๒.๗.๕ ไม่พบรายงานผลการพิจารณาผลของคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ

ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๓๔ วรรคสอง ให้คณะกรรมการแต่ละคณะรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดเก็บเอกสารให้ครบถ้วนเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ และทราบถึงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

๒.๗.๖ มีบางหน่วยงานที่ไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอราคาทุกรายทราบเป็นหนังสือ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ส่วนที่ ๓๓ ที่ กค (กพ) ๐๔๒๑.๓/ว ๔๒๓ ลว. ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่องซักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาอุทธรณ์ผลการพิจารณาผู้ชนะการเสนอราคาในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e – market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e – bidding) ให้ส่วนราชการแจ้งผลการพิจารณา ให้ผู้เสนอราคาทุกรายทราบเป็นหนังสือพร้อมแสดงเหตุผลประกอบในการพิจารณา และแจ้งให้ผู้เสนอราคาทราบว่าหากประสงค์จะคัดค้านผลการพิจารณาผู้ชนะการเสนอราคาก็ให้อุทธรณ์ต่อส่วนราชการที่จัดหาพัสดุนั้นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหนังสือ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้พิจารณาเห็นชอบผลการดำเนินการจัดหาพัสดุ และผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามระเบียบฯ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๕ ได้อนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างแล้ว ให้ส่วนราชการแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอราคาทุกรายทราบเป็นหนังสือพร้อมแสดงเหตุผลประกอบในการพิจารณา และแจ้งให้ผู้เสนอราคาทราบว่าหากประสงค์จะคัดค้านผลการพิจารณาผู้ชนะการเสนอราคาก็ให้อุทธรณ์ต่อส่วนราชการที่จัดหาพัสดุนั้น ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าว

๒.๗.๗ การเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลาง ปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่หนังสือกระทรวงการคลังกำหนด เนื่องจากไม่พบการเปิดเผยราคากลางในเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเปิดเผยราคากลางและการคำนวณราคากลางในเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ข้อตรวจพบที่ ๓ การบริหารจัดการและการควบคุมภายในของโครงการฯ ยังไม่เพียงพอและเหมาะสม

จากการสอบทานเอกสารหลักฐานการดำเนินงานโครงการสร้างรายได้จากปศุสัตว์ในฤดูแล้ง ได้แก่ เอกสารหลักฐานการสำรวจความต้องการ การประเมินความพร้อมของเกษตรกร การดำเนินการจัดฝึกอบรม และหลักฐานผลการติดตามประเมินผลการจัดอบรม พบว่า ไม่มีการสอบทานความถูกต้องของข้อมูลของเกษตรกร ไม่มีการประเมินความพร้อมของเกษตรกร ไม่ได้รายงานผลการฝึกอบรมเกษตรกรเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ อีกทั้งยังพบว่าบางจังหวัดไม่มีใบส่งของย่อยที่ผู้ขายได้จัดส่งของในพื้นที่ดำเนินการแต่ละครั้ง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ส่วนราชการ มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานควรปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ สอบทานความถูกต้องของข้อมูล เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในขั้นตอนการดำเนินงาน และควรคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ

๔. ตรวจสอบการดำเนินงาน กิจกรรมบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยี และส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม

สำนักตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) โดยสอบถามและตรวจสอบเอกสาร หลักฐานการดำเนินงานที่สำนักบริหารกลาง และสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีหม่อนไหม และตรวจสอบในพื้นที่ดำเนินการ จังหวัดชุมพร และจังหวัดขอนแก่น เพื่อประเมินผลสำเร็จของกิจกรรมว่าเป็นไปตามเป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งตัวชี้วัดตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ เชิงปริมาณ : เกษตรกรได้รับการพัฒนา จำนวน ๔,๒๐๐ ราย และเชิงคุณภาพ : เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านหม่อนไหม มีการนำไปปฏิบัติ ร้อยละ ๗๐

จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม พบว่าหน่วยงานได้พัฒนาเกษตรกร จำนวน ๑,๕๘๐ ราย ยังขาดอีก จำนวน ๒,๖๒๐ ราย และไม่มี การประเมินผลเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพใน ด้านหม่อนไหมหลังการอบรมว่ามีการนำไปปฏิบัติ หรือไม่ จึงไม่มีผลการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรว่าเป็นไป ตามที่กำหนด ร้อยละ ๗๐ หรือไม่

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณจำนวน ๑๔๖,๒๓๗,๐๗๘.๐๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๘๐ จากจำนวนงบประมาณที่ได้รับ และ มีการกันไว้เบิกเหลือปี จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินที่เหลือส่วนใหญ่เป็นงบบุคลากร (ค่าตอบแทนพนักงานราชการ) ผลการตรวจสอบสรุปได้ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ผลการดำเนินงานกิจกรรมบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กิจกรรมบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม เกษตรกรได้รับการพัฒนา ๑,๕๘๐ ราย จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ ๔,๒๐๐ ราย และไม่ทราบผลของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านหม่อนไหม มีการนำไปปฏิบัติ ร้อยละ ๗๐ เนื่องจากไม่มีการประเมินผลเมื่ออบรมให้กับเกษตรกรแล้ว

ข้อเสนอแนะ

(๑) ควรกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดเชิงปริมาณให้มีความชัดเจนแต่ละกิจกรรมเพื่อที่จะประเมินความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ

(๒) เมื่อมีการติดตามผลการดำเนินงานแล้วควรประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบผลของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านหม่อนไหมมีการนำไปปฏิบัติเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และมีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพอย่างยั่งยืนและสามารถสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมไหมไทยของชาติ

ข้อตรวจพบที่ ๒ การปฏิบัติงานบางขั้นตอนยังไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๑ มีการส่งใช้เงินยืมเป็นเงินสดจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป หัวหน้าหน่วยงานควรพิจารณาอนุมัติให้ยืมเฉพาะเท่าที่จำเป็น และหากมีการส่งใช้เงินยืมเป็นเงินสดจำนวนมากของวงเงินที่ยืม ควรให้ผู้ยืมชี้แจงเหตุผลประกอบด้วยปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๔

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๒ ไม่ได้รายงานผลการฝึกอบรมต่อหัวหน้าส่วนราชการ ข้อเสนอแนะ

ควรให้หน่วยงาน ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ “ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมและรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม” และคู่มือการปฏิบัติงานปี ๒๕๕๙

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๓ หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ไม่ถูกต้อง

๒.๓.๑ ใช้ใบสำคัญรับเงินและบัตรประชาชนเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ในกรณีที่ยืมเงินเพื่อจัดฝึกอบรมให้กับเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบิกจ่าย ในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการจ่ายเงินไปโดยไม่สามารถเรียกใบเสร็จรับเงินได้ ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้น ดำเนินการจัดทำใบรับรองการจ่ายเงิน (บก ๑๑๑) เพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินต่อส่วนราชการ และเมื่อมีการจ่ายเงินแล้ว ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างนั้น นำใบสำคัญรับเงินและลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินนั้นเพื่อเป็นหลักฐานการจ่าย ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๓

๒.๓.๒ ใช้ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน (บก.๑๑๑) และสำเนาบัตรประชาชน เป็นหลักฐานการจ่ายค่าพาหนะให้กับเกษตรกร ไม่ได้ใช้หลักฐานการจ่ายตามแบบฟอร์มที่ระเบียบกำหนด

ข้อเสนอแนะ

คราวต่อไป ให้หน่วยงานใช้แบบใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม บุคคลภายนอก ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๔ การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๔.๑ เบิกค่าเช่าพาหนะสำหรับนำเกษตรกรไปศึกษาดูงาน โดยไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่นำรายการดังกล่าวมาเบิกจ่ายในสัญญาเงินยืมเพื่อการจัดฝึกอบรม

๒.๔.๒ ไม่ระบุราคามาตรฐาน หรือราคากลางของทางราชการ หรือราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ไว้ในรายงานขอซื้อ/ขอจ้าง เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติ

๒.๔.๓ ไม่มีการเปรียบเทียบราคาหรือคู่เทียบ มีการเสนอราคาเพียงรายเดียว ในรายงานขอซื้อ/ขอจ้าง

ข้อเสนอแนะ

(๑) ในคราวต่อไป การจัดจ้างค่าเช่าพาหนะเพื่อใช้นำเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมไปศึกษาดูงาน หน่วยงานต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ในคราวต่อไป เจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานต้องจัดทำรายงานขอซื้อ/ขอจ้าง เสนอหัวหน้าส่วนราชการตามรายการที่กำหนด ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๗ (๓)

(๓) ในคราวต่อไป การจัดซื้อทุกครั้งหน่วยงาน ควรมีการเปรียบเทียบราคาหรือคู่เทียบเพื่อแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการจัดซื้อ ว่าหน่วยงานได้จัดซื้อจากร้านค้าที่เสนอราคาต่ำสุดแล้ว

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๕ มีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนจำนวนวิทยากรเกินกว่าจำนวนที่ขออนุมัติในโครงการฯ แต่ไม่เกินวงเงินที่ขออนุมัติไว้ในโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป หากจะมีการเบิกจ่ายจำนวนบุคคลมากกว่าจำนวนที่ขออนุมัติไว้ ต้องดำเนินการขออนุมัติตัวบุคคลเพิ่มเติมก่อนการเบิกจ่าย

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๖ การใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มีการนำเงินเหลือจ่ายงบดำเนินงานจาก โครงการฝึกอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดทำร้านค้าออนไลน์ระดับเขต ไปใช้ในการบริหารงานในสำนักงานฯ โดยไม่ได้ขออนุมัติจากผู้มีอำนาจตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร๐๗๐๔/ว๒๐ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

หัวหน้าส่วนราชการ ควรกำกับ ดูแล และกำชับให้หน่วยงานปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๕ ที่กำหนดไว้ว่า “หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายภายใต้แผนงานเดียวกันที่เหลือจ่ายจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ...” และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

กลุ่มตรวจสอบภายใน ๓

มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบภายในส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต ได้แก่ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมฝนหลวง และการบินเกษตร และส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมและระบบสหกรณ์ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดังนี้

๑. สอบทาน วิเคราะห์ ประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวง การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

๓. ติดตามผลการตรวจสอบ การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

๔. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ

๕. ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๖. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

๗. ปฏิบัติงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้วางแผนตรวจสอบโครงการทั้งหมด ๔ โครงการ สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด โดยสรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑. ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อย และประชาชนผู้มีรายได้น้อย ที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ (เฉพาะหนี้ค้ำชำระ) ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการฯ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ผลการดำเนินงานในภาพรวมโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยฯ ณ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ พบว่าการดำเนินการโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยฯ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ สามารถบรรเทาภาระหนี้สินของเกษตรกรที่มีปัญหาการส่งชำระหนี้ ให้กับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ได้ตามจำนวนมูลหนี้ของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการจ่ายชดเชยดอกเบี้ยตามจำนวนมูลหนี้ที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งสิ้นจำนวน ๖๔๕,๕๘๗ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๘๙๖,๖๙๖,๕๒๘.๑๐ บาท แยกเป็นหนี้ปกติ (กรณีพักต้นและไม่พักต้น) จำนวน ๕๑๗,๖๒๐ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๕๙,๗๔๖,๘๙๑.๘๑ บาท หนี้ค้ำชำระ จำนวน ๑๒๗,๙๖๗ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๓๖,๙๔๙,๖๓๖.๒๙ บาท และมีการสนับสนุนเงินเพื่ออบรมพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรที่มีหนี้ค้ำชำระ จำนวน ๘๘,๑๑๗ รายๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๖๔,๓๕๑,๐๐๐ บาท

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่ที่มีหนี้ค้ำชำระยังไม่สามารถชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ ตามแผนฟื้นฟูที่จัดทำไว้ได้ บางส่วนไม่สามารถจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพได้ด้วยตนเอง บางส่วนมีการส่งใช้เงินกู้แล้ว ขอกู้ยืม

สัญญาใหม่ด้วยวงเงินเท่ากับสัญญาเดิม และการดำเนินงานโครงการบางเรื่องยังไม่เป็นไปตามคู่มือโครงการ พักหนี้ฯ/แนวทาง ที่กำหนดส่งผลให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณสูงกว่าข้อเท็จจริง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้ตามโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยฯ โดยมีผลการสอบทานและตรวจสอบ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยฯ ยังมีจุดอ่อน/ความเสี่ยง

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๑.๑ : การกำหนดขั้นตอนของการประเมินผลระบบการควบคุม ภายใน ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรม/ขั้นตอนที่ดำเนินการ

พบว่า หน่วยรับตรวจมีการประเมินผลระบบการควบคุมภายในของโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยฯ ไว้แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มิได้จัดให้มีการทบทวนกิจกรรม ควบคุมที่มีอยู่ในทุกปีที่ดำเนินงานโครงการฯ ซึ่งเกิดจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่เข้าใจ และยังไม่ เห็นความสำคัญ ของแนวทางการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน เท่าที่ควร ซึ่งส่งผลให้พบจุดอ่อน ดังนี้

- ๑) การจัดเก็บเอกสารหลักฐานไม่เป็นระเบียบ ยากต่อการค้นหาและไม่ครบถ้วน
- ๒) ขาดการติดตามประเมินผลโครงการ
- ๓) การเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามคู่มือการปฏิบัติงานที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ของการดำเนินงานตามภารกิจให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม และขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอใน การตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามและการวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผล ให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร ช่วยให้การพัฒนางค์กรเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ให้เร่ง ดำเนินการค้นหาเอกสารที่ยังไม่พบ พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารประกอบการดำเนินงาน โครงการฯ และการเบิกจ่ายงบประมาณ นำมาจัดเก็บรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ เรียงตามลำดับความสำคัญ แยกเป็น รายปีโดยเร็ว พร้อมทั้งจัดทำบัญชีคุมรายละเอียดเอกสารที่จัดเก็บ เพื่อป้องกันการสูญหาย และรอการตรวจสอบ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒) ควรกำหนดให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการทุกโครงการ เพื่อ ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และรับทราบปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงาน นำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน โดยกำหนดให้มีการรายงานผู้บริหารตามลำดับชั้น

(๓) ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานหรือมอบหมายงานใหม่ ให้มีจัดทำหนังสือส่งมอบงาน และรวบรวมเอกสารประกอบการดำเนินงานทั้งที่ดำเนินการแล้วเสร็จและที่อยู่ ระหว่างดำเนินการ พร้อมทั้งส่งมอบให้ผู้รับมอบงานต่อให้ครบถ้วนทุกครั้ง

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๑.๒ : การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน โครงการไม่เหมาะสม

ยังไม่มีกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อประเมินผลว่า เมื่อระยะเวลาของโครงการสิ้นสุด มีผลผลิต ผลลัพธ์ เป็นไปตามที่เสนอของงบประมาณ การดำเนินงานประกอบ กับบางปีไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลผลิต ผลลัพธ์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานโครงการทุกโครงการรวมถึงวิธีการติดตาม ประเมินผลโครงการไว้อย่างชัดเจนและให้คำนึงถึงความคุ้มค่ากับงบประมาณของราชการสูงสุด

ข้อตรวจพบที่ ๒ : การดำเนินงาน

โครงการพักหนีเกษตรกรรายย่อยฯ ไม่เป็นไปตามคู่มือฯ ที่กรมกำหนด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๑ :

การจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ย กรณีหนี้ค้างชำระ ไม่เป็นไปตามคู่มือโครงการพักหนีเกษตรกรรายย่อยฯ กำหนด

มีการกำหนดเงื่อนไขว่าสมาชิกต้องออก (พ้น) โครงการ กรณีหนี้ค้างชำระคือ “สมาชิกไม่เข้าร่วมการอบรมฟื้นฟูอาชีพ หรือไม่ผ่านการอบรม

ฟื้นฟู และสมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ตามแผนการชำระหนี้ใหม่แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้”

จากการตรวจสอบ พบว่า มีการจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยกรณีหนี้ค้างชำระปีที่ ๑ ให้แก่สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการที่ไม่ได้เข้าร่วมอบรมกิจกรรมฟื้นฟูอาชีพฯ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ที่คู่มือโครงการฯ/แนวทางที่กำหนด จำนวน ๓๙,๘๕๐ ราย (๑๒๗,๙๖๗ – ๘๘,๑๑๗) คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๔

ข้อเสนอแนะ

ขอให้หน่วยรับตรวจ มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งส่วนกลาง และภูมิภาค หรือหน่วยงานตรวจสอบภายในกรม เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบ การจ่ายชดเชยดอกเบี้ย กรณีหนี้ค้างชำระที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยให้เรียกคืนและนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป

ในคราวต่อไป หากมีการดำเนินงานโครงการตามมาตรการเร่งรัดต่างๆ ของรัฐบาล กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดกรอบทิศทาง การดำเนินงานและจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ให้ครอบคลุมและสื่อสาร ชี้แจงหลักเกณฑ์/แนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ทุกครั้งก่อนเริ่มดำเนินการ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยเชิญผู้บังคับบัญชา ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้าร่วมรับฟังด้วย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานซักถาม แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก่อเกิดความเข้าใจการดำเนินงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๒ : การคำนวณดอกเบี้ยชดเชยให้เกษตรกรคลาดเคลื่อนจาก

ข้อเท็จจริง จากการตรวจสอบ พบว่า

- มีการจ่ายดอกเบี้ยชดเชยให้เกษตรกรต่ำหรือสูงกว่าที่ขอเบิกเงินจากส่วนราชการ จำนวน ๖๔ ราย คิดเป็นเงิน ๔,๕๑๐.๗๕ บาท

- ระบุมูลหนี้ค้างไม่ถูกต้องตรงกับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในคู่มือโครงการฯ จำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นเงิน ๓๔,๕๑๔.๒๐ บาท

- มีการเบิกจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ที่ไม่มีความสมบูรณ์ (ชำระหนี้หมดแล้ว) จำนวน ๑ ราย (นางสาวสายทิว พลอยแดง มูลหนี้ ๒๐,๐๐๐ บาท) คิดเป็นเงิน ๘๐๐ บาท

ข้อเสนอแนะ

ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

(๑) สั่งการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งส่วนกลาง และภูมิภาค สอบทานการคำนวณดอกเบี้ยชดเชยในปีที่ ๑ – ๓ ของสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการอีกครั้ง หากพบว่าสหกรณ์ใดมีการคำนวณดอกเบี้ยชดเชยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้ดำเนินการเรียกคืนเงินนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินโดยเร็ว

(๒) ในคราวต่อไป ควรกำหนดมาตรการในการนิเทศงาน เพื่อให้ความรู้และติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาดำเนินงานโครงการฯ หากพบปัญหาอุปสรรคจาก

การดำเนินงานโครงการฯ จะได้ดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อตรวจพบที่ ๓ : มิได้จัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการพหุนี้เกษตรกรรายย่อยฯ

พบว่า มิได้จัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการพหุนี้เกษตรกรฯ ไว้ เพื่อตรวจสอบความซ้ำซ้อน ความครบถ้วน ถูกต้องของการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ส่งผลให้ มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเป็นสมาชิก สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ๒ แห่ง ได้รับการช่วยเหลือขาดเขตดอกเบี้ยซ้ำซ้อน

ข้อเสนอแนะ

ควรให้ความสำคัญในการจัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการตามมาตรการต่างๆ ของรัฐบาล และกำกับ ติดตาม กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ โดยใช้เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลักเป็นตัวควบคุม เพื่อให้มีฐานข้อมูลที่เพียงพอ ประกอบการตรวจสอบความซ้ำซ้อน ของการขอรับความช่วยเหลือจากทางรัฐ ภายใต้โครงการที่กรมส่งเสริม สหกรณ์รับผิดชอบ

ข้อสังเกต : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพหุนี้เกษตรกรรายย่อยฯ กรณีนี้ค้างชำระ ยังไม่สามารถชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ ตามแผนฟื้นฟูอาชีพฯ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพหุนี้เกษตรกรรายย่อยฯ กรณีนี้ค้างชำระ ยังไม่สามารถชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ ตามแผนฟื้นฟูอาชีพฯ ที่จัดทำไว้ได้ บางส่วนไม่สามารถจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพได้ด้วยตัวเอง บางส่วนส่งใช้เงินกู้แล้ว ขอกู้ยืมสัญญาใหม่ด้วยวงเงินเท่ากับสัญญาเดิม

ข้อเสนอแนะ

ในคราวต่อไป หากมีการดำเนินการโครงการฯ ในลักษณะเดียวกัน ควรมีการศึกษาทำความเข้าใจสภาพปัญหา ความคาดหวัง เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กรมต้องการ พร้อมประเมินจุดอ่อน/ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้โครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และกำหนดทิศทาง/แนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่กำหนด

๒. ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ ภายใต้ผลผลิตที่ ๓ ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการดำเนินการทั้งสิ้น ๑๐ กิจกรรมย่อย กำหนดตัวชี้วัดเชิงปริมาณ คือ จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำนวน ๑,๐๐๕,๐๐๐ ไร่ โดยเข้าติดตามตรวจสอบและสรุปผลการดำเนินงานของกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ ภายใต้ผลผลิตที่ ๓ : ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา จากการติดตามตรวจสอบ พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถดำเนินการได้มากกว่าเป้าหมายกำหนด คือ ๑,๐๐๕,๓๑๕ ไร่ โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมทั้งกิจกรรมฯ จำนวน ๔๐๔,๔๒๑,๒๙๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๕๕ จากงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งผลจากการดำเนินงานส่งผลให้เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ นวัตกรรม และปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนไปประยุกต์ใช้กับการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง โดยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการใช้ปุ๋ย/สารเคมีทางการเกษตรเป็นปุ๋ยอินทรีย์/สารอินทรีย์ทางการเกษตรตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการ ส่งผลเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ย/สารเคมีทางการเกษตรลดลงเฉลี่ย

ร้อยละ ๓๔.๙๗ ต้นทุนการผลิตลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๒๓.๕๘ ผลผลิตการปลูกพืชเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๔๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๙.๙๙ แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการต่างๆ ยังมีข้อคลาดเคลื่อนในทางปฏิบัติบางส่วนที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่สร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกร ชุมชน สังคมและประชาชนทั่วไป โดยสรุปผลการสอบทานและตรวจสอบ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ ระบบการควบคุมภายในของกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ ยังไม่เพียงพอ

จากการสอบทานระบบการควบคุมภายในของกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ พบว่า

๑) มีการประเมินผลระบบการควบคุมภายในของกิจกรรมการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ฯ ไว้ แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมย่อยที่ดำเนินการ

๒) ไม่พบการขออนุมัติแผนการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการย่อยภายใต้กิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ มีเพียงการกำหนดเป้าหมาย และงบประมาณที่จะดำเนินการในแต่ละกิจกรรม/โครงการย่อย

๓) สิ้นปีงบประมาณไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการย่อยต่างๆ ให้ผู้บริหารรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่างๆ เพื่อนำมากำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ฯ กรมพัฒนาที่ดินมอบหมายให้หน่วยงานหลายหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการในแต่ละกิจกรรม/โครงการย่อยต่างๆ โดยไม่มีการมอบหมายให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักรับผิดชอบดำเนินการในภาพรวม

๕) ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมี กับสารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ที่เข้าไปส่งเสริม (ก่อน – หลัง)

ข้อเสนอแนะ

ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีการประเมินผลระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานตามภารกิจให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามและการวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร ช่วยให้การพัฒนางองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๒) ควรมีการมอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการกิจกรรมการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ฯ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

(๓) ควรกำหนดให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการทุกโครงการ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และรับทราบปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน โดยกำหนดให้มีการรายงานผู้บริหารตามลำดับชั้น โดยการติดตามประเมินผลต้องสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์ (Outcome) ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น ภายหลังเกษตรกรเข้าร่วมโครงการแล้วสามารถลดต้นทุนการผลิตลงจากเดิมในสัดส่วนเท่าใดมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละเท่าใด

(๔) ควรพิจารณาจัดทำฐานข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกรรายที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อตรวจพบที่ ๒ ผลการดำเนินงานของกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ บางกิจกรรมยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๑ การดำเนินงานโครงการการจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ อาจมีผลการดำเนินงานที่ไม่เกิดความยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

จากการเข้าติดตามสอบถามเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรพบว่าเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร ยังไม่ทราบว่าปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนแต่ละครั้งสามารถนำมาผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดได้ปริมาณเท่าไร และในแต่ละรอบการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละครั้งต้องใช้วัสดุหลักในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่ละชนิดในปริมาณเท่าไร ถึงจะได้ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณ/คุณภาพที่ต้องการ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในพื้นที่การเกษตรและได้ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น และเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรรายอื่นๆ ที่จะก่อให้เกิดการขยายผลในพื้นที่ข้างเคียงต่อไป ซึ่งมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากกลุ่มเกษตรกรยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการควบคุมปริมาณและคุณภาพของการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไม่เพียงพอ ประกอบกับการสอบถามการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานยังมีไม่เพียงพอ และการติดตามประเมินผลของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการยังมีน้อย

ข้อเสนอแนะ

(๑) ควรจัดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงาน กิจกรรม/โครงการทุกปี โดยสะท้อนให้เห็นถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโครงการมีผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) ที่เกิดจากการดำเนินงานให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นไปตามที่กำหนด เช่น ภายหลังจากเข้าร่วมโครงการเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทน ปุ๋ยเคมี มีต้นทุนการผลิตลดลง ธนากรปุ๋ยอินทรีย์สามารถดำเนินการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และมีความยั่งยืนอยู่ในชุมชนต่อไป

(๒) ควรมีการทบทวนความรู้ให้กับเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรที่ทำหน้าที่คณะกรรมการ บริหารธนากรปุ๋ยอินทรีย์ ให้มีความรู้ความเข้าใจรวมถึงทักษะและเทคนิคในการกระบวนการผลิต กระบวนการควบคุม คุณภาพและกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้ธนากรปุ๋ยอินทรีย์มีกระบวนการผลิตเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและ มีความยั่งยืนสามารถตั้งอยู่ในชุมชนผ่านกระบวนการบริหารจัดการของชุมชนโดยมีเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร เป็นผู้ขับเคลื่อนและขยายผลไปยังชุมชนข้างเคียง ก่อให้เกิดการเรียนรู้วิธีการทำการเกษตรในรูปแบบเกษตรอินทรีย์ ในวงกว้างต่อไป

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๒ การดำเนินงานโครงการหมอดินน้อย อาจมีผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

จากผลการดำเนินงานมีถ่ายทอดองค์ความรู้พื้นฐานทางดิน น้ำ อากาศ สาธิตการทำ ปุ๋ยหมักจากเศษพืชและวัสดุเหลือใช้ในครัวเรือน ข้อปัจจัยการผลิตสนับสนุนให้โรงเรียนเป้าหมาย เช่น ถังหมัก กากน้ำตาล เมล็ดพันธุ์ผักสวนครัว สร้างจุดเรียนรู้การทำแปลงทดลองในโรงเรียน แต่อย่างไรก็ตามจากการ สอบถามหมอดินน้อย เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้ควบคุมโครงการผู้อำนวยการโรงเรียนพบว่า บางโรงเรียนที่เป็นเป้าหมายในการดำเนินงานยังไม่มีการจัดทำโครงการงานวิจัยทางดิน น้ำ อากาศ ตามกำหนดไว้ในข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

ควรทบทวนการเสนอขออนุมัติโครงการหมอดินน้อย โดยทบทวนการกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์โครงการ คุณสมบัติของนักเรียนที่จะเป็นหมอดินน้อย รวมถึงวิธีการ ดำเนินงานของกิจกรรม/โครงการให้ชัดเจนสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรค และความคาดหวังประโยชน์ที่ต้องการ พร้อมกำกับดูแลให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ และ เสนอรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารตามลำดับขั้น

ในคราวต่อไปหากมีการดำเนินงานโครงการในลักษณะเช่นเดียวกัน ควรให้ความสำคัญ กับการกำหนดกรอบทิศทางทางการดำเนินงาน จัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้ครอบคลุม รวมทั้งสื่อสาร ชี้แจงหลักเกณฑ์/ แนวทาง การดำเนินงานโครงการฯ ทุกครั้งก่อนเริ่มดำเนินการ โดยเชิญผู้บังคับบัญชา ผู้รับผิดชอบโครงการ และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้าร่วมรับฟังด้วยเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานซักถาม แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก่อเกิด ความเข้าใจการดำเนินงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ข้อตรวจพบที่ ๓ การดำเนินงานบางเรื่องมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๓.๑ การเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

จากการสอบทานเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม หลักสูตร การขึ้นวัดกรรมจุลินทรีย์ พด. เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๓ รุ่น โดยมีการจัด อบรมเมื่อวันที่ ๒๐-๒๓ มกราคม ๒๕๕๙ จำนวนรุ่นละ ๑ วัน พบว่า

- เมื่อการดำเนินการจัดอบรมเสร็จสิ้น ผู้ดำเนินการจัดอบรมยังไม่ได้ดำเนินการ ประเมินผลการจัดฝึกอบรมเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

- รายชื่อของบุคคลที่เข้ารับการอบรมในวันเวลาดังกล่าว มีรายชื่อของข้าราชการ พนักงานราชการ และพนักงานจ้างเหมาบริการของกองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินปรากฏอยู่ในหลักฐานการลงลายมือชื่อผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ และพนักงานจ้างเหมาบริการดังกล่าว ไม่ใช่กลุ่มบุคคลเป้าหมายตามที่ขออนุมัติดำเนินการจัดการฝึกอบรมครั้งนี้ บางรายลงลายมือชื่อเข้าอบรมซ้ำในวันเดียวกัน บางรายเข้าอบรม ๒ รุ่น

ข้อเสนอแนะ

(๑) ในคราวต่อไป หากมีการดำเนินการจัดฝึกอบรมหน่วยงานผู้จัดต้องดำเนินการประเมินผลการฝึกอบรม และรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม ตามที่ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ กำหนด

(๒) ตรวจสอบความถูกต้อง และดำเนินการให้เป็นไปตามที่ระเบียบทางราชการกำหนดต่อไป

(๓) หัวหน้างาน ควรกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกระดับปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบกำหนดอย่างเคร่งครัด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๓.๒ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของกิจกรรมการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ยังไม่สอดคล้องกับระเบียบกำหนด

จากการเข้าสอบทานและตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย พบว่า

๑) การดำเนินงานของกิจกรรมส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ฯ ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ผลผลิต ผลลัพธ์ของกิจกรรม แต่มีการนำรายการค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่นอกเหนือจากกิจกรรมดังกล่าวของสถานีพัฒนาที่ดิน เช่น ค่าวัสดุก่อสร้างปรับปรุงอาคารบ้านพัก ค่าวัสดุก่อสร้างปรับปรุงถนนบริเวณสำนักงาน ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมบำรุงรักษาครุภัณฑ์ยานพาหนะ มาเบิกจ่าย

๒) การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง บางรายงานยังมีการระบุเหตุผลความจำเป็นในการจัดซื้อจัดจ้างไม่เหมาะสม ไม่มีลักษณะที่บ่งบอกถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการอย่างไร ประกอบกับบางรายการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่ได้จัดทำรายละเอียดของรายการที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างให้ชัดเจน เช่น การจ้างจัดทำป้ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ไม่มีการจัดทำตัวอย่าง ขนาดป้าย ขนาดและรูปแบบตัวอักษร ตัวอย่างข้อความ แนบประกอบรายงานขอซื้อขอจ้าง

ข้อเสนอแนะ

(๑) ควรพิจารณาดำเนินการบริหารจัดการและเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ของกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนงานงบประมาณทุกกิจกรรม/โครงการ หากผลการดำเนินการของกิจกรรม/โครงการต่างๆ ตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ตามที่กำหนดแล้ว มีเงินงบประมาณเหลือจ่ายสามารถโอนเปลี่ยนแปลงรายการได้โดยให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ควรกำกับดูแล และสอบทานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๗ สำหรับการจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างให้พิจารณาดำเนินการโดยให้ระบุเหตุผลความจำเป็นให้ชัดเจนสอดคล้องกับข้อเท็จจริง เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างของผู้มีอำนาจในแต่ละครั้ง

(๓) ควรพิจารณาจัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลระบบการควบคุมภายในให้กับเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารระดับต่างๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ข้อสังเกตที่ ๑ การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการไม่ชัดเจน

กรมไม่มีการระบุถึงเป้าหมายที่ต้องดำเนินการที่ต้องการวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน กิจกรรมการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการติดตามประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานของกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังมีความเข้าใจในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงานโครงการไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลผลิตผลลัพธ์ และประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินงานโครงการทุกโครงการ รวมถึงวิธีการติดตามประเมินผลโครงการไว้อย่างชัดเจนและให้คำนึงถึงความคุ้มค่ากับงบประมาณของราชการสูงสุด

ข้อสังเกตที่ ๒ การจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ปอเทือง และถั่วพรีจากเกษตรกร

จากการสอบถามตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ (ถั่วพรี) จากเกษตรกร และสัมภาษณ์เกษตรกร พบว่า

๑) การเบิกเงินจ่ายค่ารับซื้อเมล็ดพันธุ์ถั่วพรีจากเกษตรกรตามราคากลางที่ประกาศไว้ กิโลกรัมละ ๒๔.๕๐ บาท แต่มีการหักส่วนต่างจากราคาซื้อ เพื่อนำมาเป็นค่าบริหารจัดการหลังการรับซื้อ ทำให้เกษตรกรได้รับเงินเพียงกิโลกรัมละ ๑๕-๑๖ บาท ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์เงื่อนไขกำหนดว่าสามารถดำเนินการได้

๒) การดำเนินการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ปอเทือง และถั่วพรี จากนายสากล โง่นชาลี อาศัยอยู่หมู่ ๒๒ บ้านเลขที่ ๗ ตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อาชีพเกษตรกร พบว่า มีวงฎีกาเบิกเงินจากคลังเพื่อจ่ายเป็นค่าจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ทั้ง ๒ รายการ จำนวน ๓.๓ ตัน และ ๔ ตัน เป็นเงิน จำนวน ๙๘,๑๗๕ บาท และจำนวน ๙๘,๐๐๐ บาท ตามลำดับ แต่จากการสอบถามเกษตรกร ที่บ้านโพธิ์ตาก ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ เกษตรกรให้ข้อมูลว่าเป็นผู้รวบรวม และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จำนวน ๓.๓ ตัน เพียงรายการเดียว

ซึ่งคณะผู้ตรวจสอบภายในได้สอบถามประเด็นดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจในพื้นที่ และขอให้ชี้แจงให้สำนักตรวจสอบภายในทราบด้วย ซึ่งได้รับบันทึกคำชี้แจงจากเกษตรกร ว่าได้ขายเมล็ดพันธุ์ถั่วพรีให้สถานีพัฒนาที่ดินจริง โดยให้ผู้เป็นลูก เป็นผู้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ถั่วพรีจากพื้นที่อื่นให้ตน และในวันที่เจ้าหน้าที่จากสำนักตรวจสอบภายในสัมภาษณ์ด้วยระยะเวลาที่ซื้อขายล่วงเลยมานาน เกิดหลงลืมไปจึงให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน พร้อมลงลายมือชื่อรับรองข้อความที่เขียนว่าเป็นความจริงทุกประการ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้ปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

(๑) มอบหมายให้กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกรม เข้าตรวจสอบ และสอบถามกรณีการรับซื้อเมล็ดพันธุ์จากเกษตรกรสำหรับการดำเนินการในพื้นที่ของสถานีพัฒนาที่ดินอื่นๆ ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ราคากลางที่กำหนดหรือไม่ กรณีตรวจพบว่าการดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย หลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ทางราชการและหรือกรมกำหนด ให้พิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่ทางราชการกำหนด พร้อมกำหนดแนวทางป้องกันและแจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(๒) ทบทวนแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์จากเกษตรกร โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการและหรือกรมกำหนด หากมีภาระค่าใช้จ่ายที่ต้องดำเนินการหลังการรับซื้อเมล็ดพันธุ์ เห็นควรพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด หากมีการรับซื้อเมล็ดพันธุ์ในราคาที่แตกต่างกันที่ประกาศราคากลาง ควรมีการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนเกี่ยวกับราคาการรับซื้อ เช่น ความชื้นของเมล็ดพันธุ์ ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ราคารับซื้อ บาท/กิโลกรัม เป็นต้น

(๓) กรณีการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ถั่วพราง จำนวน ๔ ตัน จากเกษตรกร ควรพิจารณาดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงในประเด็นดังกล่าว และดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์เงื่อนไขอื่นๆ ที่ทางราชการกำหนด

ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดด้วย

๓. ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมการจัดงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เข้าติดตามตรวจสอบและสรุปผลการดำเนินงานของกิจกรรมการจัดการงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานภายใต้ผลผลิตที่ ๒ การจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบพบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน่วยรับตรวจมีเป้าหมายการดำเนินงานโครงการดังกล่าวให้แล้วเสร็จ จำนวน ๘๓ โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เป็นรายจ่ายงบลงทุนเป็นเงิน ๖,๘๕๘,๙๕๔,๕๕๓.๒๒ บาท เบิกจ่ายงบประมาณ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น ๖,๐๙๒,๖๓๒,๐๗๐.๘๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๓๓ สำหรับรายการที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๙ โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๙๗๓,๒๗๓,๐๘๒.๒๖ บาท เบิกจ่ายงบประมาณจำนวน ๘๐๐,๘๙๘,๒๘๓.๕๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๒๙ สามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัด จำนวน ๑๓ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๒ ดำเนินการ ไม่แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๖ รายการ ซึ่งงานก่อสร้างที่ดำเนินการแล้วเสร็จสามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ ๑๒๕,๘๐๐ ไร่ เพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บได้ ๑๒๙.๘๐ ล้าน ลบ.ม. และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๒๒๑,๖๙๒ ไร่ สามารถบรรเทาความเดือดร้อนด้าน การขาดแคลนน้ำของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกร ประชาชน ชุมชน สามารถใช้ประโยชน์สำหรับทำการเกษตร อุปโภค – บริโภค สร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเกษตรกรเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการต่างๆ ยังมีข้อคลาดเคลื่อนในทางปฏิบัติบางส่วนที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่สร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกร ชุมชน สังคมและประชาชนทั่วไป โดยสรุปผลการสอบทานและตรวจสอบ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ ๑ การจัดวางระบบการควบคุมภายใน ยังไม่ครอบคลุมกิจกรรม/ขั้นตอน

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๑.๑ : มีการประเมินผลระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่ไม่ครอบคลุมทุกโครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดให้มีการทบทวนการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของส่วนงานย่อยให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดกิจกรรมควบคุมที่เหมาะสม ครอบคลุม ทุกกิจกรรม/กระบวนการ เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอ ในการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของส่วนราชการบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนด และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กร ช่วยให้การพัฒนางานองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๑.๒ : ไม่มีเอกสารการดำเนินการจัดจ้างรายการค่าก่อสร้างให้ตรวจสอบ จากการเข้าตรวจสอบเอกสารหลักฐานการดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างระหว่างวันที่ ๘-๙ และวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ พบว่า ไม่สามารถค้นหาเอกสารบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญส่วนหนึ่งของการจัดจ้างดำเนินการก่อสร้างให้ตรวจสอบได้ ทำให้ไม่สามารถทราบว่าการดำเนินการในกระบวนการจัดหาและการบริหารสัญญามีความถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามที่ระเบียบ หนังสือสั่งการมติคณะรัฐมนตรี กำหนดหรือไม่ จำนวน ๕ รายการ

เนื่องจากระบบการจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ยังมีระบบการควบคุมไม่เพียงพอ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบชี้แจงว่าเกิดอุบัติเหตุถูกไฟจากการปฏิบัติงานก่อสร้างอาคารตกใส่เสียหายบางส่วน มีการเคลื่อนย้ายเอกสารบางส่วนไปจัดเก็บไว้ที่ ที่ทำการของหน่วยงานอื่นในสังกัด ซึ่งปะปนกับเอกสารอื่นๆ ยากต่อการค้นหาประกอบกับผู้รับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนั้นๆ โอนย้าย ลากออกหรือเกะยีนอายุราชการแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ควรเร่งดำเนินการค้นหาเอกสารประกอบการจัดซื้อจัดจ้างที่ยังไม่พบ และตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารประกอบการดำเนินงานโครงการฯ และนำมาจัดเก็บรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ เรียงตามลำดับความสำคัญ แยกเป็นรายปีโดยเร็ว พร้อมทั้งจัดทำบัญชีคุมรายละเอียดเอกสารที่จัดเก็บ เพื่อป้องกันการสูญหาย และรอการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากไม่สามารถดำเนินการค้นหาได้ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง และดำเนินการตามระเบียบต่อไป

ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินงานต่างๆ โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ หมวด ๓ การเก็บรักษา ยืม และทำลายหนังสือ ส่วนที่ ๑ การเก็บรักษา อย่างเคร่งครัด ต่อไป

ข้อตรวจพบที่ ๒ : การดำเนินงานของกิจกรรมการจัดการงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานไม่บรรลุตัวชี้วัดที่กำหนด

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๑ : ผลการดำเนินการ ไม่เป็นไปตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จากการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๑๙ รายการ ประกอบด้วยงานจ้างเหมาจำนวน ๑๒ รายการ และงานดำเนินการเองจำนวน ๗ รายการ พบว่าสามารถดำเนินการได้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเพียง จำนวน ๑๓ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๒ ดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๖ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๘ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก

๑) มีการปรับแก้ไขแบบและสัญญา และในขั้นตอนการดำเนินการดังกล่าวใช้ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างนาน

๒) การติดตามเร่งรัดการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้วงระยะเวลาดำเนินการ ยังมีไม่เพียงพอ

๓) การพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อกำหนดเป็นตัวชี้วัดของส่วนราชการ เกิดความคลาดเคลื่อน ไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง เนื่องจากมีการคัดเลือกโครงการที่มีกำหนดแล้วเสร็จ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐, ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ มากำหนดเป็นตัวชี้วัด ซึ่งอาจเกิดจากการมีข้อมูลประกอบไม่เพียงพอ หรือไม่มีการสอบถามความถูกต้องกับหน่วยงานผู้ดำเนินการก่อนกำหนดเป็นตัวชี้วัด

ข้อเสนอแนะ ควรดำเนินการ ดังนี้

- ควรทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานของการปรับแก้ไขแบบและการแก้ไขสัญญา โดยให้มีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานบางขั้นตอนที่อาจไม่มีความจำเป็น หรือลดระยะเวลาบางขั้นตอนที่มีการใช้เวลาดำเนินการมากเกินไป ซึ่งส่งผลทำให้การดำเนินงานในภาพรวมของกรมชลประทานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

- ควรให้ส่วนงานย่อยที่รับผิดชอบดำเนินการมีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดเกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์การดำเนินการต่างๆ เพื่อให้การกำหนดตัวชี้วัดมีความเหมาะสม สอดคล้องกับการดำเนินงาน และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อตรวจพบย่อยที่ ๒.๒ : ผลการดำเนินการ ไม่เป็นไปตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน่วยรับตรวจมีการกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพในการประเมินผลลัพธ์ คือจำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๘๗,๘๐๐ ไร่ จากการสอบถามผลการดำเนินการกิจกรรมฯ พบว่า สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่กำหนดได้เพียง จำนวน ๑๒๕,๘๐๐ ไร่

คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๙ เนื่องจากมีรายการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ชลประทานที่กำหนด จำนวน ๒ รายการ คิดเป็นจำนวนพื้นที่ชลประทานที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดรวม ๓๕,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้การกำหนดตัวชี้วัดของกรมชลประทานบางรายการไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน (ไร่) มีเป้าหมายเพียงว่าต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เท่านั้น ซึ่งมีสาเหตุมาจาก

๑) มีการเสนอขอแก้ไขแบบก่อสร้าง ระหว่างที่ดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งมีหลากหลายปัจจัย เช่น สภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวย สภาพภูมิประเทศเปลี่ยนแปลง ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ยินยอมให้เข้าดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย มีการร้องขอเพิ่มเติมจากส่วนงานอื่นๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในวัตถุประสงค์เป้าหมายในการดำเนินการตั้งแต่แรก เป็นต้น ประกอบกับไม่มีการทบทวนผลการศึกษาต่างๆ ของรายการก่อสร้างซึ่งเป็นผลการศึกษาที่ผ่านมานานบางโครงการมากกว่า ๕ ปี ก่อนอนุมัติให้ดำเนินการและได้รับการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ต้องมีการปรับแก้ไขแบบก่อสร้าง ระหว่างดำเนินการ และขั้นตอนการดำเนินการปรับแก้ไขแบบก่อสร้างและแก้ไข

สัญญาจ้างก่อสร้างแต่ละรายการใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน

๒) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรายการก่อสร้างในแต่ละพื้นที่ ยังมีความเข้าใจในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการไม่เพียงพอ ประกอบกับผู้รับผิดชอบในการพิจารณาเอกสารแผนงาน/โครงการของรัฐในระดับกรม ยังไม่ได้ตระหนักถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานภายหลังจากการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จเท่าที่ควร

๓) ยังไม่มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ภายหลังจากที่โครงการแล้วเสร็จ ว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต และผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

- ทบทวนผลการศึกษาโครงการต่างๆ หรือดำเนินการจัดทำประชาคมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเสนอผลการทบทวนผลการศึกษา/ผลการประชาคมประกอบการพิจารณาแผนงาน/โครงการของรัฐ (๑ แผน ๑ โครงการ) ทุกครั้ง เพื่อลดปัญหาในการแก้ไขแบบก่อสร้าง

- ทบทวนหลักเกณฑ์/วิธีการจัดทำแผนงาน/โครงการของรัฐ (๑ แผน ๑ โครงการ) โดยให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ รวมถึงผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จที่ชัดเจน สอดคล้อง และสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- ชักซ้อมความเข้าใจ หลักเกณฑ์การกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบ เข้าใจ และถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้สามารถระบุวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการโครงการ

- กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมจัดทำรายงานผลการติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยประเมินผลตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่กำหนดไว้ตามที่ระบุไว้ในเอกสารแผนงาน/โครงการของรัฐ (๑ แผน ๑ โครงการ) และจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อแสดงให้เห็นสาธารณชนได้รับทราบถึงประโยชน์ที่กรมชลประทานดำเนินการจากเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ทั้งนี้การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการควรสะท้อนให้เห็นว่าสิ่งที่ดำเนินการสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายที่ภาคราชการต้องจ่ายชดเชยให้กับเกษตรกร ประชาชน รวมถึงชุมชน สังคม ที่ประสบปัญหา อุทกภัย ปัญหายุ้งน้ำแล้ง หรือปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร สามารถคำนวณเป็นจำนวนเงินที่ภาคราชการประหยัดได้อย่างไรบ้าง

ข้อตรวจพบที่ ๓ : การดำเนินงานกิจกรรมการจัดการงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ยังมีบางส่วนปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณกิจกรรมการจัดการงานก่อสร้างโครงการเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ที่มีแผนแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๕ รายการ พบว่า มีการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณกำหนด เพราะมีการนำค่าใช้จ่ายรายการค่าจ้างชั่วคราวรายวัน เงินสมทบประกันสังคม ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าวัสดุงานบ้านงานครัว ค่าวัสดุการเกษตร และค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในลักษณะงบดำเนินงานมาเบิกจ่ายในงบรายจ่ายลงทุน หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการค่าควบคุมงานจ้างเหมา เป็นเงินจำนวน ๒,๔๗๖,๘๘๘.๔๐ บาท ซึ่งมีสาเหตุมาจาก

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีความเข้าใจในระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณไม่เพียงพอ อีกทั้งการกำหนดลักษณะงานของกรมชลประทานยังไม่มีความชัดเจนระหว่างงานดำเนินการเอง และงานจ้างเหมาก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะ ควรดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ให้พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ในคราวต่อไป ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณที่กำหนด และแจ้งเวียนชักชวนให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับให้มีความเข้าใจและถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

หากหน่วยรับตรวจ มีความเห็นแตกต่างกับผู้ตรวจสอบภายใน เห็นสมควรมีหนังสือหารือสำนักงานงบประมาณในประเด็นงบลงทุน รายการค่าควบคุมงานจ้างเหมา ว่าหมายถึง ค่าใช้จ่ายของผู้ควบคุมงานที่กรมชลประทานแต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๗ หรือเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบริหารโครงการที่ให้ใช้จ่ายได้ในลักษณะรายจ่ายบุคลากร ดำเนินงาน หรือลงทุน หรือไม่

ข้อสังเกต : จากการเข้าติดตามและพบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ดำเนินการ พบว่า

- ๑) ส่วนได้ส่วนเสีย เกษตรกร ประชาชนที่อยู่บริเวณท้ายแหล่งเก็บกักน้ำไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ดำเนินการ เนื่องจากพื้นที่การเกษตรอยู่ไกลบริเวณอ่างเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำยังไม่ถึงพื้นที่การเกษตร ซึ่งมีหลากหลายปัจจัย เช่น สภาพภูมิประเทศ ความลาดชันของพื้นที่ ความยินยอมของเกษตรกร ประกอบกับบางโครงการได้รับงบประมาณสำหรับดำเนินการระบบส่งน้ำเพียงบางส่วนยังไม่ครอบคลุมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ดำเนินการ หรือบางโครงการยังมีน้ำต้นทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

๒) จากการเข้าสังเกตการณ์ในพื้นที่งานก่อสร้าง ฝ่ายหัวหน้าและอาคาร พบว่า

- มีการดำเนินการก่อสร้างท่อระบายน้ำฝั่งขวาเพิ่มเติมจากการรายการก่อสร้างเดิม โดยมีการทุบคอนกรีตเสริมเหล็กลาดตลิ่งฝั่งขวาของฝายบางส่วน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของตัวฝายและสันคอนกรีตเสริมเหล็กของตัวฝาย ซึ่งในขณะดำเนินการก่อสร้างเพิ่มเติมนี้ การรับประกัน

ความชำรุดบกพร่องของสัญญาเดิม ยังไม่สิ้นสุดระยะเวลา รับประกันความชำรุดเสียหาย

- อาคารที่ทำการไม่ถูกใช้ประโยชน์จากส่วนงานที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด ซึ่งจากการเข้าสังเกตการณ์พบว่า อาคารที่ทำการบางส่วนชำรุดเสียหายเนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษา

- ถนนบริเวณสันฝายมีสภาพชำรุดเสียหายจากการสัญจรของรถบรรทุกขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรมีการพิจารณาทบทวนผลการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ก่อนอนุมัติให้ดำเนินการทุกครั้ง เพื่อให้การดำเนินการก่อสร้างโครงการต่างๆ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ ตามที่คาดหวังอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่ากับประโยชน์ที่ชุมชน เกษตรกร และประชาชนทั่วไปได้รับอย่างเหมาะสม

๒) การเสนอขออนุมัติดำเนินงานโครงการต่างๆ ควรมีการร่วมแสดงความเห็นร่วมกันระหว่าง ส่วนงานชลประทานในระดับพื้นที่ เพื่อให้ครอบคลุมความต้องการ และประโยชน์ที่จะเกิดกับเกษตรกร ประชาชน ชุมชน สังคม เป้าหมาย และป้องกันการนำเสนอโครงการในลักษณะเดียวกัน หากเป็นการพิจารณา ปรับปรุงบำรุงรักษาให้เกิดประโยชน์เพิ่มเติมจากโครงการเดิม ควรศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ก่อนเริ่มดำเนินการ เพื่อทบทวนความจำเป็นเหมาะสมและ คุ้มค่ากับการดำเนินการเกิดประโยชน์สูงสุด

๓) พิจารณาดำเนินการกำหนดแนวทางแก้ไข กรณีที่ผู้รับจ้างอาจปฏิเสธความรับผิดชอบ ความชำรุดบกพร่องตามสัญญา จะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่กำกับดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผลของกระทรวง และหน่วยงานในสังกัด สอบทาน ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานราชการ ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกำหนด (ค.ต.ป.) ซึ่งการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินงานดังนี้

๑. การประชุม จำนวน ๑๒ ครั้ง
๒. การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ ดังนี้
 - ๒.๑ ทำนบกั้นดินห้วยงานและอาคารประกอบ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเล้ง จังหวัดเพชรบูรณ์
 - ๒.๒ ระบบส่งน้ำ โครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (ระยะที่ ๑) จังหวัดเพชรบูรณ์
 - ๒.๓ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร
 - ๒.๔ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
 - ๒.๕ แผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ทำนบกั้นดินห้วยงานและอาคารประกอบ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเล้ง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

อาคารท่อน้ำ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๒๐ เมตร ระบายน้ำได้วินาทีละ ๙.๕๕๒ ลูกบาศก์เมตร เพื่อต่อเชื่อมกับระบบส่งน้ำในการกระจายน้ำไปยังแปลงเพาะปลูกในพื้นที่ตำบลโคกปรัง ตำบลยางสาว และตำบลท่าโรง

- อาคารระบายน้ำล้น (Spillway) ระบายน้ำได้สูงสุด วินาทีละ ๒๐๗ ลูกบาศก์เมตร
- อ่างเก็บน้ำ มีความจุ ๑๗.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เชื่อนหลักเป็นเชื่อนดินแบบ Zone Type ความยาว ๖๔๑ เมตร สูง ๓๓ เมตร และเชื่อนปิดช่องเขาต่ำเป็นเชื่อนดินแบบ Homogeneous ความยาว ๘๗.๕๐ เมตร สูง ๔.๕๐ เมตร

หลังจากที่การก่อสร้างทำนบกั้นน้ำและอาคารประกอบแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๘ ทำให้เกษตรกรในตำบลโคกปรัง ตำบลยางสาว และตำบลท่าโรง สามารถทำการเกษตรได้หลากหลายเพิ่มขึ้น

ระบบส่งน้ำ โครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ (ระยะที่ ๑)
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

ระบบส่งน้ำ เพื่อกระจายน้ำให้แก่พื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่บริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่
ตั้งอยู่บริเวณบ้านห้วยใหญ่ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่และลำคลองคลองธรรมชาติที่รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำ
และส่งน้ำไปยังแปลงเพาะปลูกในพื้นที่ตำบลห้วยใหญ่ ตำบลบ้านโคก และตำบลงมูลเหล็ก

หลังจากที่การก่อสร้างระบบส่งน้ำ โครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่แล้วเสร็จในปี ๒๕๕๖ ทำให้เกษตรกรในตำบลตำบลห้วยใหญ่ ตำบลบ้านโคก และตำบลดงมูลเหล็ก มีผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

ลงพื้นที่เกษตรกรในพื้นที่ตำบลห้วยใหญ่ ตำบลบ้านโคก และตำบลดงมูลเหล็ก

